

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Bestemmingsplan Parkhaven

Voorzitter	:	T. de Haan
Aanwezig	:	I. Kotliar, C. Ottevanger, C. Wielders (namens Rotterdam Leisure Group), mr. B. Walraven (namens Shopping Centre Oriental Parkhaven), E. Bijl, J. Pieterse, T. Synowiecki, M. Abdulaziz, E. Koolhaas-Grosfeld (namens Stichting Groen Parkhaven), D. van der Mast (namens Stichting Rotterdam Natuurlijk), W. den Hoed (namens Bewoners Organisatie Scheepvaartkwartier (BOS)), P. Bakker (namens RTM XL), R. Versloot (namens Koninklijke BLN)
Tevens aanwezig	:	E. Başoğlu (SP), G.G. van Dijk (Christenunie), D. van Dommelen (VVD), A. Kockelkoren (GroenLinks), J.G. Rozema (Partij voor de Dieren), M. Verhoef (Leefbaar Rotterdam), H. Wempe (Volt), M.M. Vlasblom (BIJ1) tot 18.32 uur, P.J.H.D. Verkoelen (50Plus) tot 18.58 uur
Ambtelijke ondersteuning:		M.J.C. de Kort, K. Lakerveld, P. Verbunt
College van B&W	:	-
Griffie	:	D.D. Wind (commissiesecretaris), W. de Bel (commissiegriffier), DemiSec (notulist)

1. Opening hoorzitting

De voorzitter opent de openbare hoorzitting van de subcommissie Bestemmingsplannen over het ontwerp Bestemmingsplan Parkhaven en heet alle aanwezigen welkom. Mevrouw Verkoelen en mevrouw Vlasblom zullen vanavond iets eerder vertrekken. Mevrouw Bruin van Leefbaar Rotterdam is verhinderd.

De subcommissie dankt iedereen die een zienswijze op het bestemmingsplan heeft ingediend. Voordat de gemeenteraad een bestemmingsplan vaststelt, worden alle ingediende zienswijzen zorgvuldig overwogen. De raadsvoorstellen met de reacties op de zienswijzen zijn door het college opgesteld. Hierop kan gereageerd worden tijdens de inbreng.

Op 25 januari 2023 zal de commissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte onafhankelijk advies uitbrengen over de zienswijzen aan de gemeenteraad. Vanavond spreken vijftien reclamanten in. Van de reclamanten 17, 18, 25, 67, 99 en 107 heeft de subcommissie schriftelijke reacties ontvangen. De reclamanten 25 en 76 hadden zich voor de hoorzitting aangemeld, maar moesten wegens ziekte afhaken. Hun bijdragen zijn toegevoegd aan het dossier.

2. Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

Inspreekronde 1

Reclamant 102:

Mevrouw Kotliar heeft een aantal argumenten tegen de plannen, maar wil vooral stilstaan bij het feit dat de vele zienswijzen in misvormde vorm terugkomen in de nota zienswijzen, wat haar en andere bewoners grote zorgen baart. Haar tegenargumenten betreffen het groen, oneigenlijke privatisering van een waardevol stuk openbare ruimte, milieuschade en verslechtering van de kwaliteit van de woonomgeving voor veel bewoners. Veel argumenten zullen ook bij andere sprekers terugkomen. De meeste argumenten zijn al eerder geuit. De gemeenteraad was toen heel kritisch over de plannen, maar werd overruled door de belofte dat de definitieve plannen op basis van de bezwaren van omwonenden zouden worden aangepast. Dat zou nu het geval moeten zijn, maar het is niet gebeurd. Bijna alle bezwaren zijn ongegrond verklaard. Het verschil is echter dat de vaststelling van het bestemmingsplan de plannen definitief juridisch bindend maken, wat onomkeerbare gevolgen heeft voor de stad. De plannen die nu aan de gemeenteraad gepresenteerd worden, zonder dat de bezwaren van bewoners erin zijn verwerkt, zijn onacceptabel. Spreker adviseert de gemeenteraad om niet akkoord te gaan met de plannen, maar goed te luisteren naar de signalen van de bewoners door de oorspronkelijke zienswijzen te lezen. De gemeenteraad wordt wijs gemaakt dat het gaat om de bouw van broodnodige woningen. De plannen voorzien inderdaad in de bouw van circa 650 woningen, maar het zijn grotendeels dure woningen en die heeft de stad al voldoende. De bouw van de woningen gaat echter ten koste van tienduizenden huidige bewoners, wat niet in verhouding tot elkaar staat. Spreker noemt het toenemen van verkeersdruk, het verminderen van openbare ruimte en toenemende sociaaleconomische segregatie.

Aan de kwaliteit en waarheidsgetrouwheid van de informatie die het college aan de gemeenteraad verstrekt, schort veel. In de nota zienswijzen zijn veel zienswijzen in een onherkenbare vorm opgenomen. Argumenten voor worden uitgebreid behandeld, terwijl tegenargumenten niet worden genoemd. Spreker wenst de gemeenteraad sterkte en vraagt om heel kritisch en integer te kijken naar de plannen en geen genoegen te nemen met de informatie in de nota zienswijzen. Ze vraagt ook om de plannen in de huidige vorm af te wijzen en ervoor te zorgen dat het college werk maakt van de bezwaren die de bewoners inbrengen.

Reclamant 31, 74:

De heer Ottevanger spreekt op persoonlijke titel als Rotterdammer. Begin 2022 heeft hij twee zienswijzen ingediend, waarna het een jaar duurde voordat hij deze kon toelichten. Intussen is er veel weerstand tegen de plannen ontstaan. De gebiedscommissies Centrum en Delfshaven hebben zich meteen tegen de bouwplannen gekeerd, waarna zij het advies kregen om hiermee te stoppen. Belanghebbenden hebben meer dan 6.000 handtekeningen tegen de plannen verzameld. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed heeft tweemaal negatief geadviseerd en de eigenaren van de Euromast, de Chinese supermarkt en de Pannenkoekenboot zijn tegen de plannen. De ontwikkelingen van een wooncomplex bij de Euromast keurt hij als inwoner

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

van Rotterdam af. Ook oud-burgemeester Bram Peper en de Rotterdamse dichter/politicus Manuel Kneepkens maakten zich destijds al sterk om bouwplannen bij de Euromast van tafel te vegen. Dat is destijds gelukt, maar inmiddels liggen er toch weer plannen van ontwikkelingscombinatie Little C. Pas later is Europese regelgeving gevolgd. Dat lek in de procedure werd gedicht doordat er geen concurrerende inschrijvingen werden ontvangen. Het opknippen van het bestaande bestemmingsplan, zodat het nog slechts gaat over de 'groenstrook bij de Euromast' is ook een procedureel noodverband. Bewonersparticipatie hoeft niet, omdat er geen bewoners zijn. Met bewoners van het Scheepvaartkwartier is niet gesproken. De inspreker woont hier zelf niet.

- In de eerste zienswijze stelt hij dat het stedenbouwkundig beleid is om het aantal inwoners in het centrum te verdubbelen naar 66.000 in 2030. Daardoor zal er dubbel zoveel behoefte zijn aan rust en ruimte, wat het park kan leveren. Hij adviseert daarom om de groenstrook juist volledig bij het park te trekken.
- Voor de bouwplannen moeten 200 bomen gekapt worden. Beter zou de gemeente van de groenstrook een wandelboulevard kunnen maken, die aansluit bij het groen van Little C, richting Coolhaven en Heemraadssingel.
- Er zijn 640 woningen gepland, wat veel autoverkeer oplevert. Voorspeld wordt dat er een verkeerschaos ontstaat tijdens de spits. Het doorgaande verkeer op de Westzeedijk zal stagneren door in- en uitgaand verkeer uit het Scheepvaartkwartier.
- De Europese regels zijn vakkundig omzeild, dan wel plichtmatig nageleefd, door tussendoor een aanbesteding te organiseren, zonder enige reactie of inspraak van bewoners.
- Het gebouwencomplex is niet meer van deze tijd: er wordt gebouwd voor de rijken en sociale woningbouw wordt slechts plichtmatig ingevuld. Alleen onderin de gebouwen komen zeer kleine sociale woningen. De rol van de gemeente hierin is uiterst dubieus.
- Rijksmonumenten als het Maastunnelcomplex en de Euromast dreigen achter de woontorens te verdwijnen.
- Tijdens de bouw zal er jarenlang stikstofdepositie in het park zijn. De verbreding van de kade voor stabiliteit van de Maastunnel zal bijna zeker PFAS-problemen opleveren en er ontbreekt een milieueffectrapportage.

Over het ontbreken van een MER heeft hij een tweede zienswijze ingediend. Het plan staat lijnrecht tegenover de maatschappelijke noodzaak van meer groen en meer betaalbare woningen in de stad. Het park kleiner maken en omsluiten met een stenen wand past hier niet bij en van betaalbare woningen is in dit bouwplan nauwelijks sprake. Bovendien heeft Rijkswaterstaat al gemeld dat de bocht in de Schie bij de Parkhaven te klein wordt als de kade van de Parkhaven wordt verbreed. De milieuschade beperkt zich niet tot de stikstofdepositie tijdens de bouw. Er ligt Natura 2000-gebied aan de overkant van de Maas, bij Rhoon. De afstand tot dat gebied is minder dan 25 kilometer. Tot slot zou het volgens de stukken niet noodzakelijk zijn om een milieueffectrapportage te maken, vanwege afwijkende geluidsnormen door de naastgelegen Maastunnel. Inspreker vraagt zich af waar deze uitspraak vandaan komt.

Reclamant 75:

De heer Wielders namens **Rotterdam Leisure Group** spreekt in als ondernemer van onder andere de Pannenkoekenboot en enige bewoner van de

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

Parkhaven. Voorafgaand aan de geplande woningbouw zal de Parkhavenkade onderhouden moeten worden. Sinds twee jaar wordt hierover gesproken. Pas na het laatste gesprek met de projectleider hierover werd hem duidelijk dat de kade compleet vernieuwd wordt en dat de haven deels gedempt wordt. Op 13 juni 2022 heeft hij bezwaar gemaakt tegen de demping, maar daarop heeft hij nog geen reactie van de gemeente ontvangen. Hij vermoedt dat het dempen van 6,5 meter haven nodig is voor het realiseren van de woningen. De planologische puzzel van de Parkhaven komt hiermee in gevaar voor de gebruikers. Inspreker vraagt de commissie om zich hierover te informeren en kritische vragen te stellen, om de toekomst van zijn onderneming en die van de burens te waarborgen.

Tot slot verwacht hij met de realisatie van de woningen veel gedoe. Momenteel recreëren er jaarlijks bijna 1 miljoen toeristen in en rond de attracties van de Parkhaven. Hij voorziet Amsterdamse taferelen, waarbij toeristen continu voor irritatie zorgen onder de toekomstige bewoners, met als uitkomst dat de ondernemers in het gedrang komen. Inspreker vraagt om goed te overwegen of de gemeente dit wil in de groenstrook waarin de Euromast staat. Hij haalt de motie van D66, Levendigheid in de Parkhaven, aan. Wat hem betreft zijn de adviezen die in deze motie worden genoemd, belangrijke handvaten, namelijk het betrekken van de ondernemers bij de plannen en een klankbordgroep op te richten, aandacht te schenken aan de bereikbaarheid van de ondernemers tijdens en na de bouw, en toekomstige bewoners te informeren over het toeristische karakter van de Parkhaven.

Reclamant 100:

De heer mr. Walraven namens **Shopping Centre Oriental Parkhaven** sluit zich aan bij de vorige spreker en vat samen dat dit geen goede bestemmingsplanwijziging is. De Chinese supermarkt heeft een specifiek probleem. De onderneming loopt goed, doordat de supermarkt goed met de auto bereikbaar is voor zowel ondernemers als particulieren. Dat gaat echter een probleem worden, doordat de parkeerplaatsen op de kade verdwijnen. Er zou een parkeergarage komen, maar dan moeten bezoekers ver lopen met hun winkelkar. Inspreker betoogt dat dit het bestaan van de supermarkt bedreigt en dat dit niet opgelost kan worden door extra parkeerplaatsen in de parkeergarage. Een concreet probleem is ook de bevoorrading van de supermarkt, wat waarschijnlijk niet meer wordt toegestaan als de woningen er staan, vanwege de geluidsbelasting. In de reactie op de zienswijze wordt slechts verwezen naar de grenswaarden in het activiteitenbesluit milieubeheer, maar het probleem is juist dat de ondernemer zich daar dan niet aan kan houden.

Vragen vanuit de commissie

De heer Verhoef vraagt aan de heer Wielders of hij helemaal geen reactie heeft ontvangen op zijn bezwaar tegen de gedeeltelijke demping van de Parkhaven.

Mevrouw Kockelkoren vraagt aan de heer Ottevanger om een toelichting op de uitspraak dat het volgens de gemeente niet noodzakelijk zou zijn om een MER op te stellen. Aan de heer Walraven vraagt ze of de ondernemer van de supermarkt al heeft nagedacht over een mogelijke oplossing voor het parkeerprobleem.

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

De heer Rozema vraagt de heer Wielders of hem is toegezegd dat hij zijn ligplaats in de Parkhaven behoudt. Verder hoort hij van de heer Walraven graag of de 200 parkeerplaatsen die worden gecompenseerd niet afdoende zijn voor zijn cliënt.

De heer Van Dijk vraagt aan mevrouw Kotliar of zij binnen het masterplan mogelijkheden ziet om de plannen aan te passen, of dat zij vindt dat het hele masterplan van tafel moet. Aan de heer Ottevanger vraagt hij hoe hij de aansluiting van het groen met de wijk Little C ziet. Volgens de heer Van Dijk zou dat namelijk de bedoeling zijn van de inrichting van het bouwplan. Aan de heer Wielders vraagt hij hoe het nu is om te wonen aan de Parkhaven en of hij zijn nieuwe burens met genoeg ziet komen. Aan de heer Walraven vraagt hij hoeveel parkeerplaatsen de supermarkt nu gemiddeld in gebruik heeft voor zijn klanten.

Mevrouw Verkoelen vraagt mevrouw Kotliar hoe zij het voor zich ziet dat zij betrokken wordt bij het borgen van het groen in de omgeving, omdat dit niet in een bestemmingsplan wordt vastgelegd. Aan de heer Ottevanger vraagt ze een nadere toelichting op de stikstofdepositie in andere gebieden, zij heeft begrepen dat dit geen rol speelt bij deze plannen. Tot slot vraagt ze de heer Walraven hoe het parkeren op de kade nu georganiseerd is. Omdat de heer Wielders aangaf ook in de Parkhaven te wonen, is ze bovendien benieuwd of er verschillende regels gelden voor het verleggen van een bedrijf en van een woning.

De heer Van Dommelen veronderstelt dat het verbreden van de kade nodig is voor het noodzakelijke onderhoud en vraagt de heer Wielders of hij hierover geïnformeerd is. Daarnaast stelt de heer Wielders dat versmalling van de haven problematisch is voor het in- en uitvaren van de boot. Hij vraagt wat er minimaal nodig is om goed te kunnen in- en uitvaren.

De heer Wempe vraagt de heer Ottevanger of de straal van 25 kilometer die hij noemde voor Natura 2000-gebieden gebaseerd is op de oude of de nieuwe regels.

De heer Başoğlu vraagt mevrouw Kotliar naar het participatietraject. Hij hoort graag of bewoners tijdens de informatieavonden zeggenschap hadden in de plannen. Aan de heer Ottevanger vraagt hij wat hij bedoelt met de dubieuze rol van de gemeente in het kader van de geplande wooncomplexen.

Beantwoording door de reclamanten

Mevrouw Kotliar antwoordt dat zij weinig mogelijkheden ziet in het aanpassen van de plannen, zodat aan al haar bezwaren wordt tegemoetgekomen. Groen kan in de plannen niet geborgd worden, wat een deel van het probleem is. Het is bekend wat er aan groen verdwijnt, maar niet wat ervoor terugkomt. Wat er is ingetekend op daken, compenseert onvoldoende het groen dat er verdwijnt. Over de participatie zegt ze dat de bijeenkomsten vooral informatief waren met eenrichtingscommunicatie vanuit de gemeente en de ontwikkelaar, waarbij het er erg op leek dat de gemeente niet optreedt als partij die de plannen beoordeelt, maar als partij die de plannen snel wil realiseren. Inspraak was niet aan de orde.

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

De heer Ottevanger antwoordt dat het volgens de plannen niet nodig is om een MER uit te voeren, terwijl dat volgens hem juist wel noodzakelijk is. Hij wil graag weten of het standpunt op regelgeving gebaseerd is of dat er een politieke overweging speelt. Hij adviseert de gemeenteraad om hierop door te vragen. Over de aansluiting met Little C zegt hij dat er vanaf de Erasmusbrug tot de Heemraadssingel een mooie wandelroute gemaakt kan worden. Dat vergt ruimte en groen, iets wat de stad nodig heeft. Om die reden zou er aan de Parkhaven niet gebouwd moeten worden, maar moet er een doorloop gemaakt worden. Op het gebied van stikstofdepositie is hij niet deskundig, maar hij weet dat stikstof uit de bouw in het park neerslaat, terwijl daar diverse bijzondere planten- en diersoorten leven. Ook aan de andere kant van de rivier slaat het neer en dan zit men al snel in een Natura 2000-gebied. Hij weet niet of de norm van 25 km is gebaseerd op oude of nieuwe regelgeving. De term 'uiterst dubieus' heeft hij gebruikt omdat de presentaties zo gelikt waren, dat het erop leek dat de gemeente op professioneel niveau aan het verkopen was geslagen. Hij heeft de indruk dat voor 2018 al vaststond dat er gebouwd zou worden aan de Parkhaven.

De heer Walraven antwoordt dat er doordeweeks circa 35 parkeerplaatsen in gebruik zijn en in het weekend 50. Verderop parkeren in de geplande garage is geen optie. De supermarkt zal zijn aantrekkelijkheid verliezen als klanten ver weg moeten parkeren.

De heer Wielders had zijn bezwaar over de gedeeltelijke demping gericht aan de provinciale havenmeester. Na reclamatie werd hij verwezen naar de gemeentelijke projectleider voor het onderhoud aan de kade. De reden om 6,5 meter in de haven te bouwen zou een technische zijn. Als de haven niet gedempt wordt, zou een grotere investering nodig zijn. Hem is verzekerd dat hij zijn ligplaats behoudt, want zijn attracties zijn opgenomen in het masterplan. Doordat de ligplaats 6,5 meter verschuift, zullen de schepen dicht bij de meerpalen komen te liggen, wat leidt tot minder manoeuvreerruimte. Nu is er voldoende ruimte om uit te varen, maar het is lastig om aan te geven hoeveel meter de haven versmald zou kunnen worden, zonder tot problemen te leiden. Het schip van zijn buurman, de Ameland, zal niet meer langs die route kunnen passeren en wordt daarmee opgesloten in het gebied. Tot nu toe woont de inspreker bijzonder prettig aan de Parkhaven. Hij ziet uit naar toekomstige nieuwe buurtbewoners, maar is bezorgd of zijn belangen voldoende behartigd worden. Uit gesprekken met het projectteam bleek dat de gemeente nog veel afspraken moet maken over het bouwplan. Hij heeft een zienswijze ingediend, omdat hij door het projectteam gevraagd is om dat te doen. Op dit moment zijn er 200 parkeerplaatsen langs de kade, die altijd volstaan. Als er 650 woningen worden gebouwd, dan zullen er vele auto's bijkomen. Zowel zijn bedrijf als zijn woning zullen tijdelijk verplaatst worden. De boot zal verplaatst worden naar verderop in de haven, maar dat vindt hij geen probleem.

Vragen aan ambtelijke ondersteuning

De heer Van Dommelen vraagt of er in Rhoon een Natura 2000-gebied ligt, waar rekening mee gehouden moet worden in de plannen.

De heer Van Dijk vraagt hoe het kan dat een MER niet nodig is om technische redenen. Over de verschuiving van de kade hoort hij graag of dit noodzakelijk is

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

voor het onderhoud van de kade of dat dit een gevolg is van het bouwproject. Verder is hij benieuwd of er nagedacht is over het parkeren voor de supermarkt.

De heer Wempe vraagt wanneer AERIUS onderzoek heeft gedaan en berekeningen heeft gemaakt en of de recente regelgeving hierin is meegenomen. Volgens het dossier zou de stikstofdepositie tijdens de bouw en tijdens het gebruik nihil zijn. Daar krijgt hij graag een toelichting op.

De heer Rozema vraagt ook waarom een MER niet noodzakelijk zou zijn. Verder had hij begrepen dat er langs de kade 200 parkeerplaatsen komen. Hij hoort graag hoeveel er nu zijn en hoe de term “compensatie” moet worden opgevat. Over het parkeren hoort hij ook graag of het klopt dat de nieuwe bewoners geen vergunning krijgen om op straat te parkeren. Tot slot wil hij weten hoe de aanleg van groen geborgd kan worden. In het masterplan is vastgelegd dat er 298 nieuwe bomen worden aangeplant, maar dat is niet juridisch bindend. Hij vraagt hoe dit wordt gewaarborgd. Ook vraagt hij welke bomen gerooid moeten worden.

Mevrouw Kockelkoren veronderstelt dat de stikstof door de bouw neerslaat op het park, wat een belangrijk natuurgebied voor de stad is. Hoe moet de gemeenteraad dit wegen? Een van de punten uit de zienswijzen is dat er geen verkeer door het park zou mogen rijden. Ze vraagt hoe dat geborgd wordt. Als laatste merkt ze op dat er volgens de heer Wielders nooit eerder is gesproken over het deels dempen van de Parkhaven. Ze vraagt hoe de ambtelijke vertegenwoordigers dit zien.

De heer Verhoef heeft begrepen dat er nu 200 parkeerplaatsen zijn voor de ondernemers rondom de Parkhaven. Voor de bijkomende 650 woningen wordt de parkeernorm aangepast, maar dat zou toch los moeten staan van de 200 parkeerplaatsen voor de ondernemers. Daar vraagt hij een toelichting op. Over de nautische bereikbaarheid vraagt hij of de gemeente overleg heeft gevoerd met de havenmeester en of zijn zienswijze in de plannen is meegenomen. Ook vraagt hij of het mogelijk is om de meerpalen op te schuiven voor de wachtende schepen.

Beantwoording door de ambtelijke ondersteuning

De heer Lakerveld antwoordt dat het Natura 2000-gebied Oude Maas op 7 km afstand ligt. Dat gebied is echter niet gevoelig voor stikstofdepositie. Het onderzoek naar stikstofdepositie richt zich daarom op andere natuurgebieden in de omgeving, te weten Solleveld en Kapittelduinen. Voor die gebieden zijn de effecten van het bouwproject op de natuur volgens de meest recente richtlijnen onderzocht, zowel voor de bouw- als de gebruiksfase. De uitkomst is dat het voor beide fases nihil is. Nader onderzoek of mitigerende maatregelen zijn daarom niet nodig. In het MER-beoordelingsbesluit staat verder dat er geen belangrijke milieugevolgen zijn en dat het daarom niet noodzakelijk is om een MER op te stellen. De ontwikkeling van 650 woningen is niet MER-plichtig, maar moet wel beoordeeld worden. Dat is gebeurd met de vormvrije MER-beoordeling door de DCMR. Als hieruit komt dat er effecten te verwachten zijn, dan wordt er een MER opgesteld. Dat is echter niet het geval.

Momenteel zijn er 200 parkeerplaatsen aanwezig voor alle attracties bij de Parkhaven. Met de bepaling is geborgd dat dit aantal terugkomt in de nieuwe

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

situatie. Daar bovenop komt het aantal parkeerplaatsen dat nodig is voor de nieuwe woningen en voorzieningen.

De heer Verbunt voegt eraan toe dat de toekomstige bewoners geen vergunning krijgen om op straat te parkeren.

De heer Lakerveld stelt dat het aantal bomen of het aantal vierkante meters groen niet in het bestemmingsplan kan worden vastgelegd. Wel wordt het in het inrichtingsplan vastgelegd. Dat volgt na de vaststelling van het bestemmingsplan en gaat gepaard met een uitgebreid participatietraject.

Mevrouw De Kort meldt dat er een analyse is gemaakt van de bomen die gerooid moeten worden. Binnenkort wordt de aanpak met de Bomenridders besproken.

De heer Lakerveld meldt dat er geen wet- en regelgeving is voor stikstof die neerdaalt in het park. Daarom kon de gemeente het ook niet toetsen. Gevraagd werd hoe geborgd wordt dat er geen verkeer door het park gaat rijden. Verkeer in het park is volgens de heer Lakerveld niet mogelijk, omdat er alleen een voetgangersbrug komt tussen het plangebied en het park. Het park is niet toegankelijk voor auto's.

Mevrouw De Kort voegt eraan toe dat de wegen, fietspaden en wandelroutes langs en door het park ongewijzigd blijven. Er komen alleen extra routes bij, door de herinrichting van de kade, waardoor er meer beweegruimte komt.

De heer Verbunt geeft nog een toelichting op de parkeernorm. Uit de beleidsregeling volgt een bepaalde parkeereis, die opgelost moet worden op eigen terrein. Daar voorziet de ontwikkelaar in. De gemeenteraad staat echter toe dat er een korting op de parkeereis wordt verleend. De ontwikkelaar maakt maximaal gebruik van de kortingsmogelijkheden, waardoor er relatief weinig autoverkeer ontstaat door de bouwplannen en er slechts 220 extra parkeerplaatsen nodig zijn.

De heer Lakerveld vervolgt dat de gemeente heeft nagedacht over de parkeerplaatsen voor de supermarkt. Het masterplan kent een hoge ambitie, bestaande uit verblijfskwaliteit aan de kade. Daarin passen geen parkeerplaatsen. Er zouden enkele parkeerplaatsen gemaakt kunnen worden, maar het is onmogelijk om deze te reserveren voor de supermarkt. Een alternatief zou zijn om een aantal parkeerplaatsen beschikbaar te stellen in de zuidelijke garage, die eigenlijk voor bewoners is en dat de supermarkt met uitrijkaarten gaat werken. De verbreding van de kade is een apart project. Hiervan zijn niet alle details bekend. In een wethoudersbrief kan aangegeven worden of er overleg is gevoerd met de havenmeester over de gedeeltelijke demping.

De heer Van Dijk zou duidelijk willen benoemen dat het twee afzonderlijke projecten zijn en dat het voor het bestemmingsplan dus niet noodzakelijk is om de kade te verbreden.

De heer Lakerveld stelt dat de grens van het bestemmingsplan gelijkloopt met de

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

huidige kade. Het bestemmingsplan maakt niet de kadeverbreiding mogelijk. Dat is een apart project, met een afzonderlijke financiering en procedure.

De heer Van Dommelen zou het zeer op prijs stellen als de commissie de informatie over de kadeverbreiding ontvangt, voorafgaand aan de raadsvergadering van 25 januari 2023.

De voorzitter zegt toe dit verzoek om aan het college door te geven. Hij dankt de reclamanten hartelijk voor hun input.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

De voorzitter heropent de vergadering.

Inspreekronde 2

Reclamant 83:

Mevrouw Bijl woont op de Müllerpier. Het Lloydkwartier en de Müllerpier worden in hoge dichtheid bebouwd met weinig openbare ruimte tussen de gebouwen. Dat kan alleen als er ruimte en groen in de nabije omgeving is. Destijds is daar ook van uitgegaan bij de ontwikkeling van dit gebied. Het uitzicht op het groene park is essentieel voor het leefklimaat op de Müllerpier. Ook voor Delfshaven draagt het park bij aan de leefbaarheid. In de plannen zijn veel verbeeldingen opgenomen, maar geen enkele vanaf de overkant van de haven. De verbeeldingen geven niet goed aan tegen welke hoge muren men straks gaat aankijken. In Rotterdam is al een groot tekort aan groene openbare ruimte. De slogan "Rotterdam gaat voor groen" maakt het des te pijnlijker dat de ontwikkelaar gehoor vindt bij de gemeente om een openbaar stuk groen van de Rotterdammers te privatiseren ten behoeve van een select groepje inwoners. Inspreker vindt dat de hele procedure de sfeer uitademt van achterkamertjespolitiek en onfrisse deals.

De vraag of er gebouwd moet worden op de locatie, is nooit gesteld. Het ging alleen maar over de wijze waarop er gebouwd moest worden. Een unsolicited proposal zou kunnen werken voor een braakliggend bouwterrein of een nog te ontwikkelen gebied. Daarvan zijn er legio in Rotterdam. Voor de schaarse groene ruimte is het echter ongeschikt. De zone van de Euromast hoort bij het park en is recent nog bestemd als groengebied. Omwonenden mochten ervan uitgaan dat het groen er zou blijven. In het nieuwe plan wordt een groot deel groen ingekleurd, maar dat bestaat voornamelijk uit fiets- en wandelpaden. Het is maar de vraag wat er werkelijk groen gaat worden.

Ook wordt een wederopbouwmonument en icoon van de stad bedreigd. De Euromast dreigt te verdwijnen achter grote gebouwen, wat in strijd is met alle adviezen van Monumentenzorg. In Rotterdam worden al genoeg dure appartementen gebouwd, waardoor zelfs een overschot dreigt. Ook daarom is het absurd om dit gebied op te offeren. De goedkope en middeldure huurwoningen zijn klein, eenzijdig en niet geschikt voor gezinnen van de verpleegster, de brandweerman en de onderwijzer. Bovendien is de betaalbaarheid maar tijdelijk, want na enkele jaren kan de prijs worden opgetrokken.

De parkeerruimte is onvoldoende voor de nieuwe woningen, de bestaande

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

voorzieningen en de nieuw geplande functies. Dubbelgebruik lijkt inspreker een illusie, dus bezoekers zullen in de omgeving een plaatsje gaan zoeken. De gemeente is verantwoordelijk voor het hele plan, maar het is nog onduidelijk wat het gaat kosten en welke kosten voor rekening van de gemeente komen. Het risico is groot dat het een bodemloze geldput gaat worden. Ze hoopt dat de gemeenteraad de spreuk "beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald" ter harte neemt.

Reclamant 99:

De heer Pieterse spreekt in als particulier en hoopt de stem van de Rotterdammer te laten horen. In het park zijn de zichtlijnen belangrijk, die het park groter doen lijken. Bij nieuwbouw zullen de zichtlijnen doodlopen op de schaduwen van de gebouwen. Het concept van Zocher zal daardoor verloren gaan. Belangrijk zijn ook de zichtlijnen van de woontorens Stad en Zuid. De nieuwbouw zal als versteende muur ervaren worden en het park inperken. Het park is nu een centrale plaats voor de Rotterdammer. In de nieuwbouw worden 1.500 nieuwe bewoners gehuisvest. De druk op het park zal dus groot zijn en de mogelijkheden voor evenementen in het park beperken.

Inspreker begrijpt de wens om woningen aan de stad toe te voegen, maar dat moet wel zorgvuldig gebeuren. Hij adviseert te focussen op de Tweede Katendrechtse haven, waar men op 1.000 woningen wacht. Er is weinig wandelgebied in de stad. Beter zou het park uitgebreid kunnen worden richting de Parkhaven, met een nieuwe verbinding tussen het park en de Euromast en extra voorzieningen.

Inspreker vraagt zich af of het plangebied bedoeld is om nieuwbouw neer te zetten voor enkele welgestelden, of dat het een uitgelezen kans is om te laten zien dat het de gemeente ernst is met milieuaspecten, autoluwe gebieden, openbaar groen en historie. In 1852 werd het park toegankelijk voor de gewone Rotterdammer. Inmiddels is het park omringd door cultureel erfgoed, waar de geplande nieuwbouw totaal niet op aansluit. Inspreker zou graag zien dat het gehele gebied van de parkendriehoek als eenheid wordt beschouwd als Land van Hoboken, stadsmonument, dat geschikt is voor toeristische doeleinden. Inspreker heeft niet tot doel de nieuwbouw tegen te houden, maar wil de historische waarde van het gebied behouden, inclusief de zichtlijnen. Rotterdam heeft weinig plaatsen van voor 1940. Het Land van Hoboken zou dit manco kunnen vullen. Bezoekers kunnen hier een verband leggen tussen heden en verleden. De gemeenteraadsvergadering zou daarom niet alleen moeten gaan over 4 hectaren plangebied, maar over de toekomstvisie: hoe wordt de stad doorgegeven aan volgende generaties?

Reclamant 101:

De heer Synowiecki spreekt in over het verkeer in de wijk. Hij woont in de Westerstraat en kan regelmatig zijn straat niet inrijden vanwege file. Na overleg met de wethouder Verkeer gaf deze aan dat er plannen zijn om eenrichtingsverkeer in te voeren, maar dat verergert de problemen. Het plan is daarop aangepast, maar inspreker vraagt zich af hoe de situatie verbeterd kan worden. Zeker na de komst van de Zalmhaventoren slibt de wijk dicht en nu komt er weer een project bij. Hoe wil de gemeente dit gaan ondervangen? Verder heeft hij vragen over de wijze waarop het proposal is uitgegeven aan de projectontwikkelaar. Het Didam-arrest schrijft voor dat bouwplannen via een

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

openbare aanbesteding moeten worden aangeboden, maar volgens hem is dat niet gebeurd. Ook maakt hij zich zorgen over de bezonning van het park als de hoogbouw er staat. Bezoekers kunnen daardoor korter gebruikmaken van het park, zeker 's winters. In geen enkel onderzoek is hier rekening mee gehouden. Tot slot is hij bezorgd over het groen. In de impressies wordt allerlei groen ingetekend, maar dat geeft een vertekend beeld. Een groen dak is niet zichtbaar voor passanten. Zij zien slechts een stenen muur.

Reclamant 104:

De heer Abdulaziz begrijpt dat de gemeente aantrekkelijke woonmilieus wil realiseren voor mensen met hogere inkomens. Dat impliceert dat de stad meer mensen krijgt met een hoger dan modaal inkomen, sociale stijgers en young potentials. De cijfers laten echter andere ontwikkelingen zien, namelijk dat Nederlanders de Randstad verlaten en dat migranten van binnen en buiten de EU naar de stad toe trekken. Vooral vluchtelingen, migranten en studenten komen naar Rotterdam toe. Zij kunnen de woningen aan de Parkkade niet betalen, op de 20% sociale woningen na. De segmentering van de woningen komt bovendien niet overeen met de afspraken in het coalitieakkoord. Het plan voorziet dus niet in de behoefte die de stad heeft. Inspreker vindt dat nut en noodzaak tot bouwen niet wordt aangetoond en is daarom tegen de ontwikkeling. Als slechts 20% voldoet aan de behoefte, blijft de overige 80% dan leegstaan? Elders in de stad is al veel leegstand, vooral in grote kantoorgebouwen. Het zou verstandiger zijn om daar woningen te realiseren.

Zelf woont inspreker aan de Müllerpier. Hij heeft zicht op de Erasmusbrug, wat nu nog geen monument is, maar dat wellicht wel gaat worden. Het zou goed zijn om daar alvast rekening mee te houden in de planvorming. Bovendien kijkt hij uit op het park, wat hij niet graag zou missen. In de reactie op zijn zienswijze wordt uitgegaan van vaste jurisprudentie, waaruit blijkt dat hij geen recht heeft op vrij uitzicht. Dit gaat echter om meer dan "recht hebben op". Hij vraagt de gemeente om ook te redeneren vanuit de mensen die in de omgeving wonen en hoe zij hun stad ervaren. Volgens inspreker zijn er eenvoudiger oplossingen mogelijk door eerst te kijken welke mensen naar Rotterdam komen en de woningen daarop aan te passen. Alleen dan sluiten vraag en aanbod op elkaar aan en wordt het woningtekort gereduceerd.

Vragen vanuit de commissie

De heer Van Dijk complimenteert de heer Pieterse met zijn mooie en uitgebreide zienswijze en vraagt de heer Synowiecki of hij weet waardoor het verkeer in de Westerstraat niet kan doorrijden.

Mevrouw Kockelkoren vraagt mevrouw Bijl naar het lijstje van kosten. De bestemmingsplanprocedure gaat nog niet over kosten, maar inspreker noemde al enkele zaken die veel geld gaan kosten en vraagt zich af of de gemeente die kan betalen. Ze vraagt deze aspecten nog wat toe te lichten, zodat aan de ambtelijke ondersteuning om een reactie gevraagd kan worden. De heer Synowiecki had drie heel concrete vragen die ook heel concreet beantwoord zijn door de gemeente. Ze vraagt of hij deze ontvangen heeft. Er is namelijk geantwoord dat er wel een openbare aanbesteding heeft plaatsgevonden en dat er een bezonningsonderzoek is uitgevoerd.

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

De heer Baçoğlu vraagt aan mevrouw Bijl en de heer Abdulaziz of zij meer kunnen vertellen over het draagvlak voor het plan onder bewoners van de Müllerpier. Voelen zij zich gehoord in het proces en zijn zij voldoende geïnformeerd? Aan de heer Pieterse vraagt hij om meer te vertellen over de plannen uit de jaren tachtig om een recreatiegebied te maken van de parkdriehoek.

De heer Van Dommelen vraagt de heer Abdulaziz wat hij van het plan zou vinden als het overgrote deel van de woningen in het sociale segment zou zitten. Ook hoort hij graag hoe de heer Abdulaziz aankijkt tegen het bouwplan in het licht van de gehele woningopgave voor de stad.

Beantwoording door de reclamanten

De heer Synowiecki antwoordt dat het verkeer vaststaat doordat de wijk niet berekend is om de hoeveelheid auto's. Er zitten veel kantoren in de wijk en het verkeer kan het Vasteland niet oprijden richting de Erasmusbrug. Richting het Droogleever Fortuynplein kan men ook niet doorrijden, omdat het daar vaststaat richting de Maastunnel. De reactie van de gemeente op zijn zienswijze heeft hij niet gezien.

Mevrouw Bijl antwoordt dat de gemeente voor het onderhoud van de kade geld gereserveerd zou moeten hebben. Dat is dus geen reden om het woonproject uit te voeren. Met de projectontwikkelaar is al een overeenkomst gesloten, terwijl er nog geen grondexploitatie is geopend. Daardoor is het volstrekt onduidelijk wat de kosten zijn. Het masterplan is door de ontwikkelaar opgesteld, maar die koopt alleen de grond waar de gebouwen komen. De gemeente moet vervolgens het masterplan verder ontwikkelen, zoals het overkluizen van de tunnelbak, het woonrijp maken van het terrein, het verplaatsen van de midgetgolfbaan, het oplossen van de parkeerproblematiek, wellicht het uitkopen van de huidige recreatieve voorzieningen als blijkt dat ze niet meer in de omgeving passen, het oplossen van de verkeersproblematiek, het aanleggen van openbaar vervoer, het inrichten van de kade, het verplaatsen van bomen en het compenseren van groen, archeologisch onderzoek, het verstevigen van de tunnelbuis, compensatie voor leegstand van de plinten, compensatie aan ondernemers tijdens de bouw, planschade voor bewoners aan de overkant van de Parkhaven. Al deze kosten zijn nog niet in kaart gebracht, waardoor zij bang is dat het een bodemloze put wordt, waarvan Rotterdam er al meerdere heeft gehad.

De bewoners van de Müllerpier die zij heeft gesproken, zijn niet blij met de plannen en begrijpen niet hoe er draagvlak is verkregen voor de nieuwbouw. De vraag of er gebouwd moet worden op de locatie, is nooit gesteld. Het plan is onvoldoende getoetst aan nut, noodzaak en wenselijkheid. De informatieavonden werden door de ontwikkelaar zelf georganiseerd. Het waren meer verkoopbijeenkomsten en hadden weinig te maken met participatie en inspraak.

De heer Pieterse toont hoe het uitzicht eruit komt te zien. De nieuwbouw zal boven de bomen uitsteken, waardoor de omgeving versteend wordt. Hij zou graag een mooie loopbrug zien vanaf het park naar een parkeergarage voor toeristen, dagjesmensen en Rotterdammers. Daar kunnen wel woningen bovenop komen. De toeristen gaan naar de Euromast of naar de boten in de Parkhaven, waar bussen staan naar elders in Rotterdam. Ook wenst hij diverse

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

cafetaria in de omgeving, zodat het een levendig geheel wordt. Het gebied moet autoluw en rustig worden. In het voorgestelde plan miste hij een aansluiting met de Parkhaven, wat nu een verwaarloosd gebied is. Hij stelt voor om het park uit te breiden tot aan de kade, met minder autoverkeer en meer wandelmogelijkheden.

De heer Abdulaziz antwoordt dat hij niet weet of er draagvlak voor het plan is onder bewoners op de Müllerpier. Hij schat in dat het draagvlak beperkt is. Of hij zich gehoord voelt, kan hij nu nog niet zeggen. Wel vindt hij het vreemd dat er een unsolicited proposal ligt, waarmee het aanbod van de ontwikkelaar zowel start- als eindpunt is. Hij begrijpt wel dat de locatie ontwikkeld moet worden, maar vanuit overheidsbeleid had hij een brede maatschappelijke visie op het gebied verwacht. Als er meer sociale woningen ontwikkeld zouden worden op de locatie, wordt daarmee het doel bereikt om meer betaalbare woningen te realiseren. In dat geval kan dit maatschappelijke belang worden afgewogen tegen individuele belangen. In het licht van de gehele woningopgave van de stad is het bouwen van woningen zeker nodig, maar dan zou de gemeente zo snel mogelijk veel woningen moeten willen realiseren. Dat kan beter op andere manieren, namelijk op plekken waar al een woonbestemming op zit. In zijn zienswijze heeft hij dan ook gevraagd welke andere locaties de gemeente heeft overwogen voor het bouwen van deze woningen. Ook heeft hij vragen gesteld over de huidige leegstand en wat de gemeente eraan doet om deze terug te dringen. Hij betwijfelt of dit de beste en snelste weg is om de woningopgave te realiseren.

Vragen aan ambtelijke ondersteuning

Mevrouw Kockelkoren vraagt de ambtelijke ondersteuning om de vragen over het Didam-arrest, het bezonningsonderzoek en de openbare aanbesteding te beantwoorden. Ook vraagt ze of er goed is nagedacht over de bereikbaarheid van en de verkeersafwikkeling in de omliggende wijken. Naar aanleiding van de vraag over de kosten die de gemeente moet maken om het masterplan uit te voeren, vraagt zij of hiervan een overzicht beschikbaar is voor de gemeenteraad.

De heer Rozema vraagt welke waarborgen er zijn dat de overkluizing beperkt blijft tot 12 meter, als het planologisch mogelijk wordt gemaakt om een overkluizing van 25 meter te maken. Ook vraagt hij naar het aantal vierkante meters groen dat terugkomt in het gebied. Er worden veel functies toegevoegd aan het gebied, die zien op groen. Aangegeven is dat dit wordt uitgewerkt in een inrichtingsplan, maar de kwantiteit zou toch in het bestemmingsplan aangegeven kunnen worden. Er wordt immers ook aangegeven hoeveel woningen en hoeveel parkeerplekken er in het plan worden gerealiseerd.

De heer Van Dommelen vraagt om een reflectie op de vragen van de heer Abdulaziz over de huidige leegstand in de stad en over andere locaties waar nieuwbouw gepleegd zou kunnen worden.

Beantwoording door de ambtelijke ondersteuning

De heer Lakerveld antwoordt dat de gemeente rekening heeft gehouden met het Didam-arrest. De documenten zijn ter inzage gelegd, zodat andere ontwikkelaars een aanbod konden doen. Dat hebben zij niet gedaan, waarmee voldaan is aan

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

de uitspraak van de Raad van State. Er is ook een bezonningsonderzoek uitgevoerd. De resultaten zijn aangegeven in de reactie op de zienswijze: in de zomer treedt geen verslechtering op, in de winter komt de schaduwwerking niet verder dan de huidige bosschages.

Mevrouw De Kort beantwoordt de vragen over de financiële aspecten van het project. De grondverkoop moet alle kosten van de gemeente dekken voor de herinrichting van de buitenruimte. In de grondexploitatie worden daarom alle kosten opgenomen die nodig zijn voor het bouw- en woonrijp maken van het gebied. Daarnaast wordt een risicoanalyse gedaan, wordt er een meerjarenbegroting opgesteld, waarin tussentijdse kostenverhogingen en onzekerheidsrisico's zijn opgenomen. De gemeentelijke systematiek komt daarmee tegemoet aan de aspecten die de inspreker noemde. Een aantal elementen die zij noemde, horen niet in het project, zoals hoogwaardig openbaar vervoer. Dat mag niet aan een project toegerekend worden, omdat het een grotere functie heeft voor de stad.

De heer Verbunt beantwoordt de vragen over de verkeersafwikkeling. In het verkeersrapport is opgenomen dat de verkeersafwikkeling in het Scheepvaartkwartier matig is en in de avondspits zelfs slecht. Er is echter al een trend ingezet van afnemend stadsverkeer en die zal de komende jaren versneld doorzetten. Dat komt onder andere door het aanbod van hoogwaardig openbaar vervoer en andere maatregelen. De effecten van het plan Parkhaven op het verkeer zullen zeer beperkt zijn. Het gaat om 1.600 motorvoertuigen per etmaal, die worden verdeeld over het verkeersnetwerk.

De heer Verhoef vraagt of de geconstateerde verkeersafname op stadsniveau is gemeten.

De heer Verbunt antwoordt dat het verkeer over de gehele stad gezien toeneemt, maar dat in de binnenstad een afname zichtbaar is. In het Scheepvaartkwartier wordt in het planjaar 2032 een afname van 10% gezien.

De heer Verhoef concludeert hieruit dat de gemeente probleem verleggend bezig is geweest, met een afname in de binnenstad en een toename in de hele stad. De verkeersbewegingen worden dus verplaatst naar de buitenranden van de stad.

De heer Verbunt antwoordt dat er in de omliggende gebieden minder verkeersbeperkende maatregelen zijn die het autogebruik ontmoedigen. Ook worden woningen in de binnenstad voorzien van een heel lage parkeereis, waardoor het verkeer nauwelijks toeneemt, ten gunste van het fietsverkeer en HOV.

De heer Lakerveld antwoordt dat in het bestemmingsplan niet is vastgelegd dat de overkluizing maximaal 12 meter breed mag zijn. De gemeente had eerst een brug van 20 meter breed voor ogen, maar op advies van de RCD is het plan versmald tot 12 meter. Dit is niet juridisch vastgelegd in het bestemmingsplan. Omdat de exacte ligging nog niet is vastgesteld, is een zoekgebied van 25 meter aangehouden. Ook het aantal vierkante meters groen is nog niet uitgewerkt. Dit

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

zal in het inrichtingsplan gebeuren. Het is nog niet bekend hoeveel groen er komt, hoe het eruitziet en waar het komt te liggen.

Mevrouw De Kort voegt eraan toe dat er wel groencompensatie is afgesproken: er moet minimaal 1.800 m² aan groen gerealiseerd worden. Samen met de omgeving zal dit worden vormgegeven.

De heer Verhoef vraagt waarom groen niet wordt vastgelegd in het bestemmingsplan, terwijl bebouwing, bedrijvigheid verkeer et cetera wel vastliggen.

De heer Lakerveld antwoordt dat de metrages van bedrijvigheid, woningen en dergelijke wordt vastgelegd, omdat die doorwerken in milieuonderzoeken. Die zijn dus relevant om het programma te maximeren. Groen is op een andere manier belangrijk voor het milieu.

Mevrouw Kockelkoren vraagt of de minimale compensatie juridisch vastgelegd kan worden in het bestemmingsplan.

De heer Lakerveld antwoordt dat dit vastgelegd kan worden, maar de definitie van groen is dan wel belangrijk. Het is nu echter nog niet opportuun omdat het groen nog niet uitgewerkt is. Het inrichtingsplan is een geschikter instrument hiervoor.

Gevraagd was of er een beeld is van de huidige leegstand. Dat beeld heeft de heer Lakerveld niet, maar de stad is druk bezig met het transformeren van leegstaande kantoren in woonruimte. Een probleem is dat woontorens vaak particulier eigendom zijn, waardoor de gemeente geen invloed kan uitoefenen op leegstand. Ook werd gevraagd om op andere locaties te reflecteren. Er is helaas geen lijst met onbenutte planologische mogelijkheden voor nieuwbouw. Het is zeer ingewikkeld om een planologische procedure voor nieuwe woningen rond te krijgen.

De voorzitter dankt de sprekers hartelijk voor hun bijdrage.

De vergadering wordt voor tien minuten geschorst.

De voorzitter heropent de vergadering.

Inspraakronde 3

Reclamant 17:

Mevrouw E. Koolhaas-Grosfeld namens Stichting Groen Parkhaven begint haar betoog met de opmerking dat er kort voor kerst 2021 eventjes een openbare aanbesteding is geweest, waarin ontwikkelaars twee weken de tijd kregen om een aanbod te doen. Daarop is niet gereageerd, omdat iedereen al met kerstrees was.

Inspreker vraagt de commissie hoe het haar is vergaan bij het lezen van de ruim 100 zienswijzen op het ontwerp bestemmingsplan Parkhaven. Veel inwoners van Rotterdam voelen zich verbonden met de plek. De Euromast, het Maastunnelcomplex en de parksluizen vertegenwoordigen samen het verhaal

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

van Rotterdam na 1945. Ze vraagt of de commissie de genegenheid van de Rotterdams voor dit stuk stad begrijpt en of het stadsbestuur deze locatie niet moet koesteren. Ook hoort ze graag wat de commissie ervan vindt dat bezwaren van omwonenden op bestemmingsplannen telkens weer ongegrond verklaard worden. Veel Rotterdammers begrijpen niet waarom deze groene plek bebouwd moet worden. Stadsontwikkeling antwoordt alleen dat ze woningbouw moet ontwikkelen en dat het een toplocatie is. Dat laat zien dat de markt belangrijker wordt gevonden dan het Rotterdams erfgoed. Volgens haar is het niet ongegrond dat burgers hiertegen bezwaar maken.

Een ander veelgehoord bezwaar is dat het zicht op de Euromast ernstig wordt aangetast. Ook dat vindt Stadsontwikkeling een ongegrond bezwaar, want de Euromast krijgt “gepaste ruimte” toebedeeld. Gepaste ruimte is volgens inspreker de lengte van de groenstrook, zoals deze voor de Euromast ontworpen is. De bouw van acht woontorens is een grove inbreuk op het ontwerp. Bovendien wordt het advies van experts in de wind geslagen, wat veel bezwaarmakers is opgevallen.

Veel burgers zijn tegen het plan omdat de woontorens een muur gaan vormen die de vrije uitloop van het park naar de haven gaan belemmeren.

Stadsontwikkeling noemt ook dit ongegrond, omdat er tussen de gebouwen straatjes komen. Dat die zicht- en looplijnen de relatie tussen park en rivier versterken, vindt zij onzin.

Bewoners zijn het ermee eens dat de Parkhaven een opknapbeurt nodig heeft, maar voor het meest noodzakelijke werk is geen bestemmingsplanwijziging nodig. Er zijn veel voorstellen gedaan om de strook langs de Parkhaven geschikt te maken voor sport en festiviteiten, waarvoor het park te kwetsbaar is. Inspreker adviseert de commissie om de argumenten van de burgers te lezen en zelf uit te maken of ze ongegrond zijn, zich open te stellen voor een alternatieve manier van denken en de verkiezingsbelofte van vergroening na te komen.

Reclamant 67, 68:

De heer D. van der Mast namens Stichting Rotterdam Natuurlijk weet dat er volgens het Centraal Bureau voor Statistiek 13.350 panden in Rotterdam leegstonden in 2022. Over de afnemende verkeersontwikkeling in het centrum van Rotterdam zegt hij dat volgens de “check-je-plek” leefomgevingsatlas, een kaart van stikstofoxide, het centrum roodgekleurd is. Er kan wel sprake zijn van een afname, maar het is in het centrum nog steeds veel viezer dan net daarbuiten.

Inspreker heeft geconstateerd dat een ontwerp bestemmingsplan altijd wordt vastgesteld door de gemeenteraad, ongeacht de kwaliteit ervan. Hij vraagt zich af wat de reden daarvan is.

Er is een klimaatcrisis in Nederland en de biodiversiteit staat sterk onder druk, waarvoor het versterken van de natuur een oplossing kan bieden. Rotterdam heeft een vieze lucht, op veel plekken vervuilde grond en op heel veel plekken te veel geluid. Natuurbescherming is belangrijk voor de volhoudbaarheid van de stad en toch krijgt het weinig aandacht in bestemmingsplannen.

Er zijn ruim 100 zienswijzen ingediend en niet een werd door Stadsontwikkeling omarmd. Zelf heeft hij twee zienswijzen ingediend over de verhoogde waarden voor geluidhinder. De DCMR heeft deze niet-ontvankelijk verklaard omdat ze over het hele plan gaan. Inspreker vraagt zich af hoe de DCMR, met een Rotterdamse wethouder in zijn bestuur, tot deze conclusie kan komen.

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

Vervolgens worden er wel allerlei aanpassingen aan de bouw uitgevoerd, zoals dikkere wanden en ramen die niet open kunnen. Waarom vraagt de gemeenteraad niet aan de Commissie MER om te onderzoeken of dit door de beugel kan? Inspreker heeft in 2022 een Woo-verzoek gedaan over het aantal Rotterdammers dat wordt blootgesteld aan de hogere waarden geluidhinder. Hij heeft nog geen antwoord ontvangen, anders dan dat het opgezocht kan worden in het kadaster. Dat is echter ondoenlijk om te doen.

Oud-wethouders runnen allerlei verenigingen en bedrijven die bij de gemeente lobbyen voor marktpartijen. Wellicht is dat hier ook gebeurd, want dat een marktpartij een unsolicited proposal doet, is bijzonder. Hoe wordt vooringenomenheid van de besluitvorming van de gemeente voorkomen?

Tussen het ter inzage leggen van een plan en de vaststelling moeten twaalf weken zitten. Deze periode is overschreden. Inspreker vraagt of dat geoorloofd is. Ook vraagt hij of de commissie weet dat de welstandsparagraaf is opgesteld door de marktpartijen. Deze ligt nu ter inzage, maar moet getoetst worden aan het bestemmingsplan, dat nog niet is vastgesteld. Hij vraagt of dat een rechtsgeldige volgorde is. In de VS is een unsolicited proposal een legaal principe, dat door Factum wordt overgenomen en vertaald zonder enige voorwaarden. Hij vraagt naar de juridische grondslag en of de raad dit wil laten toetsen, voordat een plan op deze manier wordt toegestaan.

De gemeenteraad stemt zonder last. Dat geeft een grote verantwoordelijkheid en verplicht de raadsleden allerm minst om het collegevoorstel te volgen. Het belang van marktpartijen is slechts een klein onderdeel; het maatschappelijk belang zou de leidraad moeten zijn. Dat herkent inspreker in deze procedure niet.

Reclamant 72, 79:

De heer W. den Hoed namens Bewoners Organisatie Scheepvaartkwartier (BOS) wijst op het feit dat er sinds oktober 2022 een geactualiseerd

verkeersonderzoek bestaat. De inhoud hiervan is de bewoners niet bekend. Formeel is Rotterdam een democratische stad, maar de vraag is of er enigszins rekening wordt gehouden met de mening van de Rotterdammers. Dit project is een voorbeeld, waarbij geen enkele inspraak of participatie is toegepast. Het plan werd gepresenteerd na een unsolicited proposal, een in Nederland zeldzame constructie. Vooraf is niet onderzocht of er maatschappelijk draagvlak is voor het project. Wethouders nemen beslissingen die tegen het belang van veel Rotterdammers ingaan en raadsleden durven niet tegen hun partijstandpunt in te gaan. Wethouder Zeegers stelde in 2021 in NRC dat de openbare ruimte heroverd moest worden voor een groene stad. Ze noemde lange parken en groene zones om hittestress te voorkomen. Ze droomde over een met bomen beplante Erasmusbrug. Als de Parkkade niet wordt bebouwd, wordt 4,6 hectaren groen gewonnen.

Alle groen en alle leuke dingen voor de Rotterdammers worden de nek omgedraaid. Het is alleen maar: bouwen, bouwen, bouwen. De lage opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen is volgens inspreker te verklaren door de behandeling van de burgers en de instelling van gemeenteraadsleden.

De resultaten van het verkeersonderzoek rondom Parkhaven zijn onbegrijpelijk en chaotisch en de welstandsparagraaf is onleesbaar. De bewoners van het Scheepvaartkwartier vinden het onbegrijpelijk dat een officiële instantie dergelijke rapporten aan haar burgers durft te presenteren.

Reclamant 35:

De heer P. Bakker namens RTM XL stelt dat RTM XL positief-kritisch staat tegenover ontwikkelingen in Rotterdam en zich graag mengt in het ruimtelijk debat. Dat geldt ook voor de locatie Parkhaven, want er zijn ook Rotterdammers die positief zijn over deze ontwikkeling. Weerstand komt vaak voort uit angst voor verandering, zeker als het gaat om bekende, prominente locaties, zoals de Parkhaven. Ook komt weerstand vaak door een verkeerde voorstelling van zaken. De gemeenteraad heeft het masterplan voor de omgeving Parkhaven al vastgesteld. Hiermee worden woningbouw en een upgrade van de buitenruimte mogelijk. Verdichting en vergroening gaan zo hand in hand.

RTM XL heeft drie suggesties gedaan om het bestemmingsplan te verbeteren. De suggestie om meer woningen te realiseren is in het bestemmingsplan verwerkt. De tweede suggestie was om een bredere voet- en fietsverbinding over het Maastunneltracé mogelijk te maken. Een drukke weg heeft namelijk minder waarde dan de beleving van het park. Deze suggestie is helaas niet overgenomen. RTM XL hoopt dat in de uitwerking van de plannen alsnog de volledige 25 meter breedte wordt gebruikt voor de verbinding. Tot slot is de suggestie gedaan om in het bestemmingsplan de mogelijkheid op te nemen om een voetbrug over de Parkhaven naar de Müllerpier te maken. Later kan eventueel een brug tussen de Müllerpier en de Lloydpier worden gemaakt, zodat deze wijken beter verbonden worden met de stad. Deze suggestie is niet overgenomen, omdat een brug geen onderdeel van het project uitmaakt. RTM XL hoopt dat de gemeente dit idee wel in gedachten houdt en met bewoners hierover in gesprek gaat.

Reclamant 57:

De heer R. Versloot namens Koninklijke BLN verwijst naar de zienswijze waarin wordt verzocht om een voetgangersbrug over de Parkhaven naar de Müllerpier. Aangegeven wordt dat een verbinding met een doorvaarhoogte van 6,6 meter voldoende is, gelijk aan de Giessenbrug. Koninklijke BLN heeft echter al jaren het standpunt dat de Giessenbrug weer een beweegbare brug moet worden. Het is bekend dat er plannen zijn om hier een vaste oeververbinding te maken. De voorgestelde hoogte voor een vaste brug van 6,6 meter is echter te laag voor moderne binnenvaart. Koninklijke BLN wijst dit plan daarom van de hand.

Een vaste verbinding is weinig toekomstgericht en staat haaks op de intentie van Provincie Zuid-Holland, namelijk het stimuleren van milieuvriendelijk vervoer over water. De provincie heeft hiervoor geïnvesteerd in het Schiekanaal. Koninklijke BLN vraagt daarom om helemaal geen brug neer te leggen over de Parkhaven, maar eerst onderzoek te laten doen om de nautische consequenties voor het scheepvaartverkeer in beeld te brengen. Voor een toename van het vervoer over water zal een vaste brug een belemmering vormen.

Vragen vanuit de commissie

De heer Verhoef vraagt de heer Den Hoed of hij wat meer kan vertellen over het verloop van de participatiebijeenkomsten.

De heer Rozema vraagt de heer Van der Mast een toelichting over de door hem gehanteerde term “ernstigeverwijtmaatstaf”. Aan de heer Versloot vraagt hij of hij gerustgesteld is over het feit dat een brug over de Parkhaven geen deel uitmaakt

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

van het bestemmingsplan. Ook hoort hij graag wat hij vindt van het plan om de Parkhaven met 6,5 meter te versmallen.

De heer Van Dommelen vraagt aan de heer Van der Mast wat hij bedoelt met de zinsnede in zijn zienswijze dat gemeenteraadsleden aansprakelijk zijn voor hun besluiten, en wat hij met deze uitspraak wil bereiken.

De heer Wempe vraagt de heer Bakker naar zijn visie op het groen dat in het gebied komt. In projecten worden altijd veel en kwalitatief hoogstaande groenvoorzieningen beloofd. Hij vraagt naar zijn ervaringen met de resultaten na oplevering van een project.

Mevrouw Kockelkoren vraagt of de heer Den Hoed over het verkeersonderzoek contact heeft gehad met de gemeente, want er is periodiek overleg over het bouwverkeer en het laatste overleg heeft in september plaatsgevonden. Ze vraagt of hij daarbij aanwezig was, hoe het overleg is verlopen en of hij het gevoel heeft dat het een constructief overleg is. Daarnaast vraagt ze de heer Van der Mast of het klopt dat in Little C de ramen niet open kunnen, vanwege geluidsoverlast. Aan de heer Bakker vraagt ze hoe hij de kwaliteit van de gebouwen aan de Parkkade beoordeelt.

De heer Başoğlu vraagt mevrouw Koolhaas om voorbeelden van adviezen die volgens haar genegeerd worden door de gemeente met betrekking tot het plan Parkhaven. Aan de heer Van der Mast vraagt hij om een toelichting op de juridische grondslag van unsolicited proposals.

De heer Wempe heeft nog een vraag aan mevrouw Koolhaas. Zij begon haar betoog met de opmerking dat de aanbestedingsprocedure slechts twee weken duurde. Heeft zij later gehoord dat partijen nog geïnteresseerd waren om te reageren op de aanbesteding?

De heer Van Dijk wil de vraag van mevrouw Koolhaas beantwoorden of de commissie de genegenheid van de Rotterdammers voor deze locatie begrijpt. Hij begrijpt deze heel goed, maar ziet op de geplande bouwstrook nooit zoveel gebeuren. Hij vraagt of zij een andere ervaring heeft qua gebruik van de groenstrook. Aan de heer Bakker vraagt hij of RTM XL tevreden is met de invulling van de suggestie om meer woningen te bouwen. Ook hoort hij graag waar de suggestie vandaan kwam om de toren 100 meter hoog te maken, omdat daarmee de balans met Little C scheefgetrokken wordt, terwijl die juist op elkaar afgestemd zijn om een poortfunctie te creëren.

De heer Versloot antwoordt dat hij gedeeltelijk gerustgesteld is, omdat de brug niet in het bestemmingsplan is opgenomen. De binnenvaart heeft echter niet zulke goede ervaringen met de gemeente Rotterdam. Daarom maakt hij het standpunt van de scheepvaart graag duidelijk. De vraag over de versmalling van de Parkhaven kan hij niet beantwoorden. De klachten van de Pannenkoekenboot en Ameland kende hij niet. De beroepsvaart wordt niet gehinderd door een versmalling.

De heer Den Hoed antwoordt dat de participatiebijeenkomst een

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

verkoopbijeenkomst door de ontwikkelaar was. Er was nauwelijks inspraak of participatie mogelijk. Ook de volgende bijeenkomsten werden door een commercieel bureau georganiseerd.

Bewoners kwamen er bij toeval achter dat er een geactualiseerd verkeersplan was. Achteraf bleek dat het al in oktober was opgesteld. Men heeft om inzage gevraagd, maar de gemeente kon het niet opleveren en het onderzoeksbureau mocht de gegevens niet overleggen. Inmiddels heeft hij het ontvangen, maar nog niet kunnen bestuderen. De zienswijze is uiteraard nog gebaseerd op het vorige rapport en dus achterhaald.

Mevrouw Koolhaas noemt als voorbeelden van genegeerde experts de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Het rapport van de Rijksdienst wilde de wethouder niet eens aan de gemeenteraad overhandigen. Zelf heeft ze het rapport ontvangen na een Woo-verzoek. Ook bureau SteenhuisMeurs is niet gekend. De te borgen waarden die zij aangeven, worden door de gemeente genegeerd of onterecht van een positieve connotatie voorzien. Over de aanbestedingsprocedure zegt ze dat geen enkele aannemer binnen twee weken een voorstel kan doen voor een locatie die al jarenlang in ontwikkeling is. Het kan zijn dat er niet veel gebeurt op de locatie, maar op basis van de zienswijzen kan geconcludeerd worden dat veel mensen vinden dat hier een stuk Rotterdamse identiteit ligt. De cultuurhistorische betekenis van de locatie raakt de Rotterdammers meer dan de gemeente denkt.

De heer Van der Mast geeft uitleg over de ernstigverwijtmaatstaf. Als een stadsbestuur besluiten voorbereidt of neemt, waarmee regels of verdragen worden overtreden, is het de vraag hoe de rechter oordeelt als de bestuurder in het publieke domein wordt getoetst aan de ernstigverwijtmaatstaf. Dat zal niet meteen leiden tot een veroordeling, maar er wordt wel veel geëxperimenteerd op dit gebied. Over de rol van raadsleden is nog geen jurisprudentie. Een raadslid stemt zonder last, wat betekent dat er geen druk uitgeoefend mag worden op zijn besluit. Als raadsleden bewust stemmen voor een voorstel dat in strijd is met wet- en regelgeving, kan dat consequenties hebben, want zij dienen verantwoordelijkheid te dragen voor hun daden.

De heer Van Dommelen vraagt wat de heer Van der Mast wil bereiken met deze uitspraken.

De heer Van der Mast antwoordt dat hij wil dat gemeenteraadsleden zich bewust zijn van hun rol. Zijn stichting geeft een stem aan zaken als ruimte voor water en natuur en een gezonde leefomgeving, wetende dat bestemmingsplannen worden vastgesteld waarin helemaal geen aandacht wordt besteed aan deze aspecten. Over de geluidsnormen antwoordt hij dat uit onderzoek is gebleken dat er in Little C gemiddeld 70-75 dB wordt gemeten. Aan de oostzijde hebben de gebouwen dove gevels, maar aan de andere kant kunnen de ramen van de woningen wel open. Als er echter veel omgevingsgeluid is, zijn bewoners alsnog genoodzaakt om ze gesloten te houden.

Een unsolicited proposal wordt in de VS gebruikt om innovatieve voorstellen te kunnen accepteren zonder openbare aanbesteding. Het is daar een legaal instrument, maar er moet wel aan allerlei voorwaarden voldaan worden. In Nederland wordt het gebruikt om een plan uit de markt op de agenda van de

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

gemeente te krijgen. Het is geen innovatief voorstel, want in 2008 stonden er op deze locatie al woonblokken ingetekend. Het is hem niet duidelijk waarom gekozen is voor deze constructie.

De heer Bakker antwoordt dat er steeds meer groene projecten in Rotterdam ontstaan, zoals de stadsprojecten, waarin Rotterdam verdichting en vergroening combineert. In het voorliggende plan wordt gesproken over volledige compensatie van het aantal vierkante meters groen. De kwaliteit van het groen zal verbeterd worden van niet-gebruikte grasvelden naar een route langs het water met goed groen. Wellicht wordt ook de Parkhavenkade verder vergroend. In het bestemmingsplan is een aantal waarborgen voor duurzaamheid neergelegd, wat een goede ontwikkeling is. Inspreker heeft vertrouwen in de kwaliteit van de bebouwing, omdat de ontwikkelcombinatie van Little C erachter zit.

De suggestie om een woontoren van 100 meter te bouwen, is gedaan vanwege de hoogte van het nabijgelegen Erasmus MC. De stedenbouwkundige afweging om aan te sluiten bij Little C kan inspreker echter goed begrijpen. De suggestie was vooral bedoeld als oproep om werk te maken van woningbouw.

Vragen aan ambtelijke ondersteuning

De heer Rozema vraagt of privaatrechtelijk wordt vastgelegd dat de greens altijd openbaar toegankelijk blijven.

Mevrouw Kockelkoren vraagt het klopt dat de extra bewegingsruimte die wordt gegeven in de architectonische uitwerking ten koste gaat van de breedte van de greens. Verder vraagt ze of de termijn tussen de terinzagelegging en de vaststelling is overschreden en wat de gevolgen daarvan zijn. Ook hoort ze graag wat de gemeente gaat doen om bewoners te voorzien van actuele informatie, zoals de herziening van het verkeersonderzoek.

De heer Verhoef vraagt om een overzicht van de participatiebijeenkomsten over dit bestemmingsplan, hoe deze waren vormgegeven en wat er met de input van bewoners is gedaan. Ook vraagt hij of de raadsleden het nieuwe verkeersonderzoek van Goudappel kunnen ontvangen.

De heer Wempe vraagt of het klopt dat er een periode van twee weken is gehanteerd voor de openbare aanbesteding en of zo'n korte periode gebruikelijk is.

De heer Başoğlu vraagt wat er is gedaan met het advies van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

Beantwoording door de ambtelijke ondersteuning

De heer Lakerveld antwoordt dat de openbaarheid van de greens wordt vastgelegd in de koopovereenkomst tussen ontwikkelaar en gemeente. De greens blijven altijd openbaar toegankelijk. De architectonische uitwerking kan niet leiden tot versmalling van de greens. Alle uitwerking moet binnen het bestemmingsvlak wonen worden gerealiseerd. Daarnaast ligt een groenbestemming ten behoeve van de greens. De minimale breedte van de greens is geborgd.

Raadscommissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte
Subcommissie bestemmingsplannen op 10 januari 2023
Hoorzitting Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

De termijn van twaalf weken wordt in Rotterdam bijna nooit behaald, zeker niet bij complexe plannen. In dit geval moesten veel onderzoeken geactualiseerd worden en zijn er veel zienswijzen ingediend. Dan is twaalf weken te kort. Er staat geen sanctie op het overschrijden van de termijn.

Niet alleen het verkeersonderzoek is geactualiseerd, maar veel meer onderzoeken. De uitkomsten van de nieuwe onderzoeken zijn uitgebreid beschreven in de ambtshalve wijziging van het raadsvoorstel. De uitkomsten worden pas openbaar gemaakt, nadat de raad heeft besloten over de vaststelling van het bestemmingsplan en het bestemmingsplan wordt gepubliceerd. De gemeente heeft onlangs het verzoek ontvangen om het verkeersonderzoek aan een bewoner te sturen. Dat is inmiddels gebeurd, maar het is geen verplichting van de gemeente. Het verkeersonderzoek zal ook aan de gemeenteraad worden toegezonden.

Mevrouw De Kort antwoordt dat voor de participatie de reguliere procedure is gevolgd. Dat betekent dat na vaststelling van het bestemmingsplan door het college een digitale informatiebijeenkomst is georganiseerd en het plan voor inspraak is aangeboden. Over de Europese aanbesteding antwoordt zij dat de ontwikkelovereenkomst in december gereed was voor publicatie. Daarna is deze 21 dagen openbaar geweest, maar er is niet op gereageerd. Vanwege het Didam-arrest is de aankondiging van het aangaan van een ontwikkelovereenkomst ook gepubliceerd op de aanbestedingsite, maar het was geen openbare aanbesteding.

Met de RCE is een heel traject doorlopen. De Rijksdienst heeft een negatief advies gegeven op de ontwikkeling. Men vond met name dat men zich niet kunnen uitspreken over de vraag of bebouwing op de locatie gewenst is. Het negatieve advies is kenbaar gemaakt aan de gemeenteraad, maar die handelt vanuit een breder belangenkader en heeft het masterplan vastgesteld.

Mevrouw Kockelkoren vraagt een reactie op de geplande touringcarplekken. In een van de zienswijzen wordt verzocht om acht plekken te realiseren in plaats van twee. Verder vraagt ze of wordt overwogen om de sociale woningen te laten afnemen door een woningbouwcorporatie.

De heer Verbunt antwoordt dat uit gesprekken met ondernemers is gebleken dat de groei van toerisme in dit gebied groot is. Met name de Euromast heeft enkele busplaatsen nodig. Daar werkt de gemeente graag aan mee. De gemeente is van mening dat vergroening en meer ruimte voor voetgangers prima samengaat met extra ruimte voor toeristische bezoekers. Er worden vier touringcarplekken gepland bij de ingang van de Euromast en vier plekken aan de Parkkade, waar nu gewone parkeerplaatsen zijn. Er komt dus geen extra verharding en er is geen planologische procedure voor nodig.

Mevrouw De Kort antwoordt dat de gemeente van plan is om de sociale woningen te laten afnemen door een woningbouwcorporatie.

3. Advisering zienswijzen ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

De voorzitter dankt de reclamanten en de ambtelijke ondersteuning hartelijk. Normaal gesproken worden na de hoorzitting alle zienswijzen doorgenomen om te bepalen of de subcommissie deze gegrond of ongegrond vindt. Omdat advisering op de zienswijze samenhangt met grotere vragen over het bestemmingsplan, spreekt de commissie af om de advisering door te schuiven naar de commissiebehandeling.

De voorzitter heeft twee ambtelijke toezeggingen genoteerd:

- Het college zal een toelichting geven op de uitbreiding van de kade van de Parkhaven, de kosten van het kadeherstel en hoe zich dit verhoudt tot het plangebied;
- Het aanvullende verkeersonderzoek zal aan de gemeenteraad worden toegestuurd.

4. Sluiting hoorzitting

De voorzitter deelt mee dat de politieke behandeling van het bestemmingsplan wordt geagendeerd in de overlegvergadering van de Commissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte op 25 januari 2023. De besluitvorming over het bestemmingsplan is voorzien in de gemeenteraadsvergadering van 2 februari 2023. Hij meldt dat de subcommissie op 7 februari weer bijeenkomt voor de volgende bestemmingsplannen. Hij sluit de hoorzitting.

Hoorzitting Ontwerp Bestemmingsplan Parkhaven, 10 januari 2023

Zienswijze 17, Stichting Groen Parkhaven

Als je het verleden niet kent kun je het heden niet begrijpen en de toekomst niet vormgeven.¹

Geachte commissieleden,

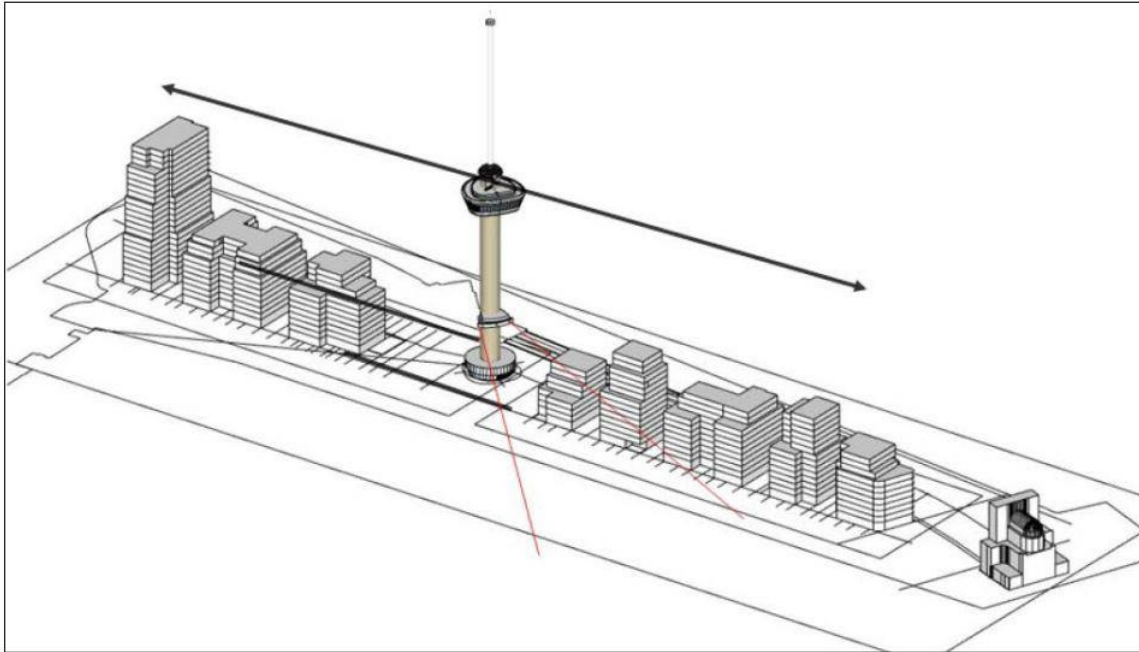
Het stadsbestuur heeft u voorgesteld alle bezwaren van Stichting Groen Parkhaven tegen het Ontwerp Bestemmingsplan Parkhaven af te wijzen. Helaas, want het plan Parkhaven ligt bij ons uiterst gevoelig; daarom komen we naar deze hoorzitting.

Wij mogen ervan uitgaan dat u als volksvertegenwoordigers onze bezwaren serieus aanhoort. Dat u met ons nadenkt, bijvoorbeeld over de misleidende uitspraken in het Ontwerp Bestemmingsplan.

Onze voornaamste grond van afkeuring van het Ontwerp Bestemmingsplan betreft de aantasting van het cultureel erfgoed op de Parkhaven. Daar zal ik hier op inhaken, en wel speciaal op de bewering van de planmakers dat de in het plangebied aanwezige rijksmonumenten ‘ongemoeid blijven.’ (p. 12 van het Ontwerp Bestemmingsplan Parkhaven)

Dit is pertinent onjuist.

Kijk bijvoorbeeld naar afbeelding 6 op pagina 28 van het OBS.

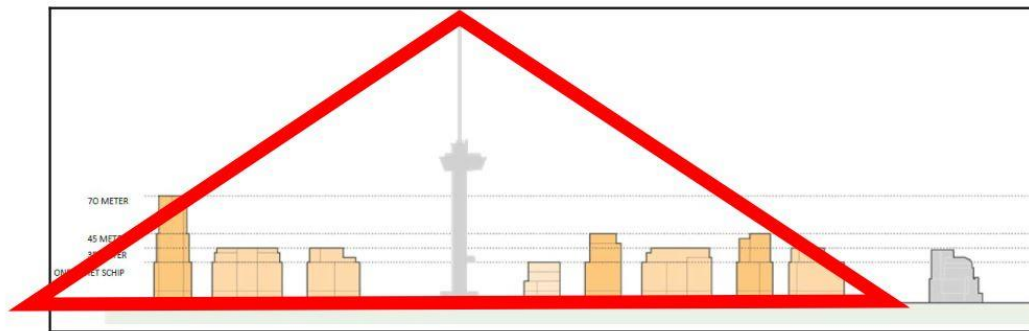
De in het plan geborgde zichtlijnen op en vanuit de Euromast, alsook de rooilijnen van de nieuwe bebouwing op maaiveld en hoger niveau.

De gebouwen raken de Euromast niet aan, maar zij nemen wel nagenoeg alle ruimte rondom het monument in bezit. Daarmee wordt het monument wel degelijk aangetast. Die ruimte is er namelijk niet voor niets. Zij is gecreëerd om de bezoeker een optimaal zicht op het monument te bieden. Of, zoals de experts van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in hun rapport over het bouwplan zeggen (het rapport dat aanvankelijk voor u verborgen werd gehouden):

‘De strook rondom de Euromast is als groenstrook essentieel voor de betekenis en beleving van dit monument.’

Het monument ontleent zijn iconische waarde mede aan de vlakte van waaruit het oprijst, zoals ook het geval is bij soortgelijke monumenten als de Eiffeltoren en het Atomium. Bebouw je deze ruimte, dan vernietig je het monumentale karakter van het ontwerp.

De enige plek waar de Euromast in zijn geheel te zien zal zijn is vanuit de Müllerkade (geen uitgesproken toeristische plek), maar dan als een toren die ingeklemd staat tussen acht gebouwen.

De rode driehoek toont de zichthoek van 30 graden die nodig is om de Euromast in zijn geheel te zien.

Het verlies van monumentaliteit zal vooral het geval zijn bij het benaderen van het monument vanuit het noorden en het zuiden. De zichtlijnen worden hier ernstig verstoord. Dit betekent dat de imposante aanblik die de Euromast nu biedt bij het verlaten of binnenkomen van de stad, verloren zal gaan. De iconische betekenis van het monument voor Rotterdam zal enorm aan kracht inboeten. Bovendien valt het unieke karakter van het ensemble Maastunnelcomplex en Parkhavensluizen volledig in het niet bij de massaliteit van de acht woontorens.

Over betekenis gesproken – de Euromast vertegenwoordigt samen met het Maastunnelcomplex en de Parksluizen, het verhaal van Rotterdam na 1945, van herwonnen vrijheid, wederopbouw, optimisme, de haven als economische motor en nieuwe verworvenheden als vrije tijd, mobiliteit en dagrecreatie.

De planmakers lijken hier weinig mee op te hebben. Zij getuigen niet van enig inzicht in de samenhangende betekenis van deze monumenten voor de Rotterdamse identiteit. Wij vrezen zelfs dat zij dit voor Rotterdam zo

belangrijke tijdperk willen laten ondersneeuwen door ... ja door wat eigenlijk?
Door hun eigen pretenties. Lees de Welstandsparagraaf pagina 10 (1.2) :

Er wordt een nieuwe tijdlaag toegevoegd aan een reeds bekende Rotterdamse locatie. Deze tijdlaag is eigentijds, vernieuwend, vooruitstrevend en vanzelfsprekend. Net als de stad Rotterdam. Het heeft een architectuur die we nog niet kennen en tegelijkertijd tijdloos is. Met dit plan vinden we uit wat een Rotterdams parkwaterfront op deze locatie is.

Na deze nietszeggende woorden rest ons slechts een vraag:

Welke zichzelf respecterende stad bedenkt het om zijn eigen 'gezicht' te verbergen achter het soort gebouwen dat je in iedere reclame brochure van projectontwikkelaar kunt aantreffen?

U, raad, kunt Rotterdam tegen dit soort misleidende woorden en het gevaar van een historische vergissing beschermen door het Ontwerp Bestemmingsplan af te keuren.

¹ (Helmut Kohl, Bondsdagtoespraak 1995)

Schriftelijke reactie, hoorzitting BP Parkhaven
Reclamant 18

Van: >

Verzonden: dinsdag 13 december 2022 23:27

Aan: _GRIFFIE_ hoorzittingen <hoorzittingenGriffie@griffie.rotterdam.nl>

Onderwerp: Re: Uitnodiging voor de Hoorzitting over het ontwerpbestemmingsplan Parkhaven op 10/1/2023

Aan de Commissiesecretaris Subcommissie Bestemmingsplannen,
Mevrouw N. Ferreira,

Geachte mevrouw Ferreira,

Dank voor de uitnodiging voor de hoorzitting over het ontwerpbestemmingsplan Parkhaven op 10 januari 2023.

Hierbij informeer ik u dat ik op 10 januari helaas verhinderd ben en daardoor zal ik niet in staat zijn om persoonlijk bij de hoorzitting aanwezig te zijn.

Tevens is mij een uitgebreid stuk onder ogen gekomen waarin de adviesraad inzake de beoordeling van de door alle bezorgde en verontruste inzenders ingestuurde zienswijzen, zo goed als alle in de zienswijzen aangehaalde bezwaren, als verworpen adviseert.

Wij strijden een ongelijke strijd tegen het geld.

Het zo broodnodige Groen verliest in Rotterdam.

Bezorgde inwoner van Rotterdam,

Ervan uitgaande dat de leden van de Commissie Bestemmingsplannen mijn Zienswijze omtrent het ontwerp Bestemmingsplan hebben (kunnen) lezen voeg ik hieronder een aantal beknopte punten uit deze Zienswijze toe., verwijzend ook naar de toelichtingen zoals deze met zorg zijn opgenomen in mijn Zienswijze. Terzijde, ik mag er op wijzen dat mijn computer aangeeft dat het slechts (!) 18 minuten vergt mijn Zienswijze door de computer heel helder te laten voorlezen. Dat ook maakt het mij mogelijk de mij toegemeten vijf minuten effectief te gebruiken, immers ik mag kennis van mijn Zienswijze vooronderstellen.

Punt 1) De ruimtelijke reikwijdte van het voorliggende ontwerp schiet tekort. Het splitst zich af van het vigerende en in 2014 voor het gehele gebied door de Raad van State *"onherroepelijk"* verklaarde Bestemmingsplan Scheepvaartkwartier , waarop het voorliggende ontwerpplan betrekking heeft, De ruimtelijke effecten van het voorliggend ontwerpbestemmingsplan op zijn omgeving zijn ruimtelijk zodanig ernstig dat hier van een niet juist , dan wel door de wetgever onbedoeld, gebruik van de Wet op de Ruimtelijke Ordening kan worden gesproken. Zie mijn toelichting in mijn Zienswijze op dit punt.

Punt 2) Er is in opdracht (waarom niet door de gemeente als gebiedsautoriteit en hoeder van algemeen belang?) van de initiatiefnemers Parkhaven&Partners door het gerenommeerde bureau Steenhuis-Meurs onderzoek verricht naar de cultuur-historische betekenis van het gebied van het ontwerp- bestemmingsplan. Ik zal mij onder verwijzing naar pag. 2 van mijn Zienswijze, waarin de bevindingen uitvoerig worden opgesomd, beperking tot een belangrijke uitkomst van dit onderzoek, en wel dit : "De Parkhavenkade is onderdeel van het panorama vanaf de sluizen richting de Maas , een breed profiel ,met de groene zoom van het Park. een pontificaal zicht op de Euromast en een vizier in de richting van de Maas, Ik nodig u graag uit wat uw voorgangers in de Raad in deze zin geuit hebben (pag. 2 Zienswijze)., Zo voelde uw collega Beerman in 1958 in het Raadsdebat al nattigheid: *"Er moet aan het gazon niet worden getornd, omdat ik , indien ik wel ben ingelicht, men als de toren er eenmaal staat daarin een welkome aanloop zag, om dat gazon verder te benutten voor bouwplannen "*. Leest u het maar na , op pag 2 van mijn Zienswijze.

punt 3). Nog even Steenhuis-Meurs (pag 79) "Vanwege de betekenis als oriëntatiepunt in het stadssilhouet van Rotterdam heeft de uitzichttoren een hoge stedendenbouwkundige waarde en ensemblewaarde. Hierin spelen de hoogte ,de hoofdvorm,de markante vrije ligging langs de M, alsmede de nog gave relatie met de omgeving waarop mast vrije uitzichten geeft ...een rol".

Wie uit dit rapport van Steenhuis-Meurs, een uiterst deskundig bureau, een aanbeveling leest tot bebouwing van de Parkhaven, moet wel beschikken over een opmerkelijke manier van interpreteren.,

Punt 4) Niet alleen het Bureau Steenhuis- Meurs laat een waarschuwend woord horen. Toen de gemeente in 2001 Het Park tot Rijksmonument liet bestempelen werd de hulp van een tweetal fameuze adviseurs ingeroepen, Te weten de landschapsarchitect ir. A Guinée(Bureau Albers Historische Parken) en landschapsarchitect en stedenbouwkundige ir. A. Geuze (Bureau Wsst 8) Ik citeer) verwijzend naar mijn Zienswijze) de conclusie van beide deskundigen (onafhankelijk tot stand gekomen). *"Hoewel woonbebouwing in de Parkhaven Stroom zou zorgen voor meer bezoekers is voor de toekomstige ontwikkeling van het Park een groen en recreatief programma in de Parkhavenstroom zowel ruimtelijk als functioneel veel gunstiger.* Ruimtelijk omdat de Parkhavenstroom het laatste restant is van de landschappelijke

ruimte van de westzijde van het Park". Dit uitgangspunt werd zo opgenomen in het bestemmingsplan van 2014.

Punt 5) Er bestaat in ons land een Rijksinstelling die waakt over het behoud en het voorkomen van aantasting van erkende Rijksmonumenten. In de omgeving van het voorliggende ontwerp-bestemmingsplan zijn dat er niet minder dan vier: Het Park zelf, de gebouwen van de Maastunnel, de Maastunnel zelf en de Parksluizen. Men zou zeggen: voorzichtigheid gepast. Zo schrijft de directeur van de rijksdienst voor het Cultuur Erfgoed (datum in WOB aanvraag doorgehaald) in niet mis te verstane woorden dat de gemeente vanwege de kwetsbaarheid van het gebied uit oogpunt van cultureel erfgoed maar beter met de vingers van de Parkhaven kan afblijven, waar het de voorgenomen woningbouw betreft. Het college legt dat verzoek of die waarschuwing naast zich neer. Los van de vraag of dat inhoudelijk confronterend is, immers de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed niet voor niets, Rotterdam heeft door zijn naargeestig verleden toch al het nodige aan erfgoed verloren.

punt 6) Wat dan wel? Is het werkelijk nodig juist op dit punt de stad : *dicht te smeren*" om met Riek Bakker te spreken. Natuurlijk moet Rotterdam voorzien in een voldoende aantal woningen voor zijn inwoners. Maar de inwoners hebben ook behoefte aan groene ruimte, zoals wij pijnlijk hebben moeten ondervinden bij de Covid ellende. Een verbinding over de Maastunneltraverse verbindt organisch de Parkhaven met het Park, en maakt het zou een stuk groter. Met de sterk toegenomen woningbouw aan de Maaskant en op de Pieren bepaald geen luxe, eerder noodzaak. De mensen wonen niet bij steen alleen.. En waarom niet de Parkhaven, tezamen met het park inrichten als een groene ruimte waarin openbaar kunstbezit kan worden tentoongesteld. Vergelijkbaar met het bekende Sonsbeek buiten de Perken en het prachtige Middelheimpark in Antwerpen., waar kunstenaars hun beeldhouwwerk en manifestaties kunnen vertonen? Zie mijn toelichting in mijn Zienswijze. Dát zou Rotterdam, gegeven de majestueuze Euromast en de Maastunnelgebouwen, én het overliggende Park tot een internationaal attractiepunt van de eerste orde maken. Geheel passend in de ontwikkeling die Rotterdam wil doormaken naar een stad van internationale culturele betekenis

Dat is meer, veel meer, dan 650 appartementen die een historisch en cultureel belangrijk gebied met grote mogelijkheden voorgoed tot een eind maken.

"

Samenvatting van mijn twee zienswijzen op het wijzigen van het bestaande bestemmingsplan Scheepvaartkwartier

I.s.

Ik heb begin vorig jaar op tijd twee zienswijzen ingediend. Tot mijn verdriet heeft het bijna een jaar geduurd voordat ik mijn zienswijzen hier nu mag toelichten. De teksten van beide zienswijzen zijn in heldere taal en redelijk bondig verwoord. Dat maakt het moeilijk om er nog een verkorte versie van te maken. Ik beveel U aan om mijn zienswijzen gewoon te lezen. 3 pagina's!

Er is ondertussen veel weerstand gebleken tegen de plannen om rond de Euromast woontorens te bouwen. Ik weet dat een meerderheid van de Gebiedscommissies van het Centrum en van Delfshaven al direct bij de eerste presentaties zich faliekant tegen de bouwplannen keerde. Tot twee keer toe is er door de beide Gebiedscommissies geadviseerd hiermee te stoppen.

Er is door belanghebbenden een petitie gestart die meer dan 6000 keer ondertekend werd. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed heeft tot twee keer toe een negatief advies uitgebracht. Ik heb begrepen dat de Euromasteigenaren samen met de Chinese supermarkt en de Firma die o.a. de Pannenkoekenboot exploiteert zich ook gemeld hebben. In de (sociale)media is er ruime aandacht geweest voor deze bestuurlijke misstap.

Het zal U duidelijk zijn dat ik als Rotterdammer de ontwikkeling van een wooncomplex rondom de Euromast afkeur. Ik bevind mij, met alle respect, in goed gezelschap, want de oud- burgemeester Bram Peper en de Rotterdamse dichter/politicus Manuel Kneepkens maakten zich destijds al sterk om bouwplannen op de groenstrook nabij de Euromast direct van tafel te vegen. Zij zijn daar toen duidelijk in geslaagd maar de 'bouwmarkt' laat zich niet zo gemakkelijk afschrikken en toen er politiek ruimte kwam (unsolicited proposal) is de ontwikkelingscombinatie van Little C daar met een fraaie duik, inclusief salto met dubbele schroef, ingesprongen. Pas later is de Europese regelgeving alsnog gevolgd en ook dat lek in de gevolgde procedure is gedicht. Er kwamen voorspelbaar, geen concurrerende inschrijvingen.

Het knippen van het bestaande bestemmingsplan in tweeën zodat we hier en nu alleen nog maar praten over de groenstrook bij de Euromast is ook zo'n procedureel noodverband. Bewoners participatie hoeft niet, er zijn immers geen bewoners, en participatie met de bewoners van het Scheepvaartkwartier heeft niet plaats gevonden.

Ik heb in mijn eerste zienswijze enige ordening aangebracht die ik nog even wil noemen.

- **1-Stedenbouwkundig**

'Verdichting' is het beleid om het aantal inwoners in het Centrum te verdubbelen (66.000 inwoners) richting 2030. Dat betekent dat er dubbel zoveel behoefte komt aan rust en ruimte. Het Park is daar een prachtig voorbeeld van. Geen groen opofferen dus maar juist uitbreiden. Trek de groenstrook volledig bij het Park

- **2-Groen**

Er moeten 200 bomen gekapt worden om de bouwplannen te verwezenlijken. Maak van de groenstrook een wandelboulevard die aansluit bij het groen van Little C.

- **3-Verkeersafwikkeling**

Er zijn 640 woningen gepland en dat levert dagelijks veel (auto)verkeer op. Er zal een

voorspelbare verkeerschaos ontstaan, zeker gedurende de spitsuren. Met name het doorgaande verkeer op de Westzeedijk zal stagneren door het in- en uitgaande verkeer van het Scheepvaartkwartier. Er zullen in deze woonwijk dagelijks files ontstaan.

- **4-Procedureel**

De (Europese)regels t.a.v. de bouw van een dergelijk groot bouwproject werden zorgvuldig omzeild cq. plichtmatig nageleefd. Er is alsnog, tussendoor, even een soort Europese aanbesteding georganiseerd. Zonder enige reactie overigens. Inspraak van de bewoners van het Scheepvaartkwartier omtrent de wijziging van hun bestemmingsplan is er niet geweest.

- **5-Sociaal**

Het gebouwencomplex is gezien de armoede in deze stad en de toename van de kloof tussen arm en rijk niet meer van deze tijd. Er wordt gebouwd voor de rijken en de sociale woningbouw wordt plichtmatig ingevuld. Onderin en bij de ingang van de Maastunnel. Bovendien gaat het om 20% zeer kleine woningen en niet om 20% van de woonoppervlakte. De rol van de Gemeente is in dit verband uiterst dubieus. Ook de Rijksmonumenten dreigen achter de woontorens te verdwijnen. Het Maastunnelcomplex en de Euromast zelf waar de Rotterdammers zo trots op zijn.

- **6-Milieu**

Tijdsens de bouw zal er jarenlang stikstof in het Park terecht komen. De verbreding van de kade i.v.m. de stabiliteit van de Maastunnel zal zeker P-fas problemen opleveren. Er ontbreekt een Milieu Effect Rapportage (MER). Daar heb ik een (korte) 2^e zienswijze over ingediend die ik graag apart voorlees.

De korte beschouwingen in mijn officiële zienswijzen, waarvan bovenstaande slechts een eenvoudige, nog weer ingekorte weergave is, spreken voor zich zelf en beveel ik U dan ook van harte aan.

Het plan staat lijnrecht tegenover de maatschappelijke noodzaak van meer groen en meer 'betaalbare' woningen in de stad'!

De coronacrisis heeft aangetoond dat de groeiende bevolking van deze regio noodzakelijkerwijs behoefte heeft aan een groene oase. Het Park kleiner maken en omsluiten met een stenen wand is het tegenovergestelde. Van meer 'betaalbare' woningen is in dit plan geen sprake.

Ook Rijkswaterstaat schijnt zich te hebben gemeld. De bocht in de Schie c.q. Parkhaven wordt te klein voor het scheepvaartverkeer als de kade van de Parkhaven 6,5 meter wordt verbreed. De verbreding heeft te maken met het opschuiven van het hele plan i.v.m. het risico van verzakking nabij de Maastunnel.

De milieuschade beperkt zich niet tot de stikstof depositie tijdens het bouwen. Er ligt een beschermd natuurgebied aan de overkant van de Maas (Rhoon) en de afstand tot dat gebied is minder dan 25 km.

Tenslotte verbaast het mij dat er geen Milieu Effect Rapportage (MER) is gemaakt. Ik heb dat in mijn tweede zienswijze aangekaart. Er is sprake van een merkwaardige redenering die mij ernstig verontrust. Ik vraag daar speciaal uw aandacht voor. Dank U wel!

Cees Ottevanger

Inspreektekst RTM XL Parkhaven

10 januari 2023

Geachte leden van de subcommissie bestemmingsplannen,

Ik ga waarschijnlijk een wat ander verhaal houden dan de sprekers voor mij. Niet zo vreemd, want ik spreek in namens RTM XL. Voor wie ons niet kent: RTM XL is een publieksplatform van en voor liefhebbers van Rotterdam, hoogbouw en stedelijke ontwikkeling. Wij staan positief kritisch tegenover ruimtelijke ontwikkelingen in Rotterdam en mengen ons graag in het ruimtelijk debat. Dat doen wij ook rond de Parkhaven. Wij vinden het namelijk belangrijk dat u ook de stem van de Rotterdammers hoort die positief zijn over deze ontwikkeling. Iets wat u wellicht niet vaak hoort in deze hoorzittingen omdat inspreken toch vooral gaat over een zienswijze tegen een plan, in plaats een zienswijze over een plan.

Weerstand komt vaak voort uit angst voor verandering. Zeker als het gaat om prominente en bekende locaties, zoals de Parkhaven. Helaas komt de weerstand in dit geval ook deels door een foutieve voorstelling van zaken.

Of de ontwikkeling aan de Parkhaven wenselijk is, is echter nu niet aan de orde. De gemeenteraad heeft namelijk het Masterplan Parkhaven op 18 februari 2021 vastgesteld. Met het plan wordt woningbouw mogelijk en een geweldige upgrade van de buitenruimte. Mooi om te zien dat ook hier verdichting en vergroening hand in hand gaan. Van nauwelijks gebruikte grasvelden en parkeerplaatsen langs de haven naar groen langs het water en eindelijk een goede en veiligere verbinding met Het Park. Iets waar alle Rotterdammers en bezoekers van gaan profiteren. Wij kijken er nu al naar uit.

Wat nu bij u voorligt is de volgende stap in het planproces. Namelijk de vertaling van het masterplan in een bestemmingsplan, zodat de ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt. Wij hebben een zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan ingediend, voorzien van drie suggesties.

Mooi om te zien dat onze eerste suggestie om meer woningen te realiseren in het bestemmingsplan is verwerkt. Weliswaar niet door van het meest noordelijke gebouw de maximale bouwhoogte te verhogen, zoals ons voorstel was, maar uiteindelijk gaat het om het resultaat wat telt. Heel mooi dat er aan de Parkhaven straks 650 woningen voor Rotterdammers bij komen.

Ten tweede deden wij de suggestie om een bredere voet/fietsverbinding over het Maastunneltracé mogelijk te maken. Wat ons betreft heeft een drukke weg namelijk minder waarde dan de beleving van een park in de stad. In de beantwoording van onze zienswijze is aangegeven dat deze suggestie niet wordt overgenomen. Jammer. Wij hopen dat in de uitwerking van de plannen echter alsnog de volledige 25 meter breedte, die nu in de verbeelding is opgenomen voor deze verbinding over het Maastunneltracé, wordt gebruikt.

Wij hebben tot slot de suggestie gedaan om in het bestemmingsplan de mogelijkheid op te nemen een voetbrug over de Parkhaven naar de Mullerpier te kunnen realiseren. Wellicht kan later ook een brug tussen de Mullerpier en de Lloydpier worden toegevoegd zodat deze wijken beter worden verbonden met de rest van de stad en langs de rivier een aantrekkelijke route ontstaat. Deze suggestie is niet overgenomen in het bestemmingsplan omdat deze brug geen onderdeel uitmaakt van de ontwikkeling. Dat kunnen wij begrijpen. Wij hopen echter wel dat de gemeente deze brug / bruggen in gedachten houdt en hier met betrokken partijen en omwonenden over in gesprek gaat.

Ik rond af met de oproep om het bestemmingsplan Parkhaven vast te stellen, zodat Rotterdammers hier van een geweldig stuk stad kunnen gaan genieten.

Directeur Stadsontwikkeling
BWT/Bestemmingsplannen
Postbus 6575
3002 AN Rotterdam

Koninklijke BLN-Schuttevaer

Zwijndrecht, 6 april 2022

Betreft: Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan Parkhaven

Geachte mevrouw/mijnheer,

Het college van burgemeester en wethouders van Rotterdam heeft bekend gemaakt dat het ontwerpbestemmingsplan Parkhaven ter inzage ligt. Het bestemmingsplan maakt de bouw van circa 650 woningen mogelijk in acht woongebouwen aan weerszijden van de Euromast. Graag maak ik gebruik van de mogelijkheid een zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan in te dienen.

In het plan geeft u o.a. aan voornemens te zijn een verbinding over het water aan te leggen nabij de Parksluizen. Als onderstaand opgenomen. Op dit onderdeel uit het ontwerpbestemmingsplan richt onze zienswijze zich.

Verbindingen over het water

Goed dat ook gekeken wordt naar de kansen om de Parkkade te vergroenen zodat Het Park straks niet alleen dankzij dit bouwplan aan de Parkhaven grenst, maar ook aan de Maas. Ik stel voor niet alleen verbindingen naar het water mogelijk te maken, maar ook over het water. Ik doe daarom het verzoek aan het bestemmingsplan de mogelijkheid toe te voegen om een voetbrug te realiseren over de Parkhaven naar de Mullerpier. Voor deze brug kan de hoogte van de nieuwe Giessenbrug worden aangehouden. Deze brug krijgt een vaste doorvaarhoogte van 6.60 meter. Wellicht kan later een brug tussen de Mullerpier en de Lloydpier worden toegevoegd zodat deze wijken beter verbonden worden met de rest van de stad en langs de Maas een aantrekkelijke route ontstaat. Door dan ook de kade van de Parkhaven op de Mullerpier te vergroenen ontstaat nog meer verblijfskwaliteit.

U geeft aan dat een verbinding met een doorvaarhoogte van 6.60 meter, analoog aan de plannen voor de Giessenbrug voldoende is. Wij, de brancheorganisatie voor de binnenvaart, stellen ons al jaren op het standpunt dat de Giessenbrug weer bedienbaar, c.q. gerepareerd dient te worden, waardoor het weer een beweegbare brug wordt. De Giessenbrug is vooralsnog geen vaste brug. Ons is uiteraard bekend dat het plan is om hier een vaste oeververbinding van te gaan maken, de voorgestelde hoogte van een vaste Giesenbrug van 6,60 meter vinden wij volstrekt te laag voor moderne binnenvaart; wij wijzen dit plan dan ook resoluut van de hand.

Een vaste verbinding is weinig toekomstgericht en staat haaks op de intentie van de provincie Zuid-Holland, namelijk het milieuvriendelijk vervoer over water promoten. De provincie heeft hiervoor ook ruimhartig in het Schiekanaal geïnvesteerd. Denk o.a. aan de bochtomlegging in Overschie. De provincie toont zich hier een warm pleitbezorger van het vervoer over water.

Wij vragen u daarom op deze regionale corridor helemaal geen extra brug aan te leggen.

Daarnaast dringen wij er op aan om op de locatie die u hiervoor voor ogen heeft, vooraf te laten gaan door een onderzoek van een gerenommeerd onderzoeksbureau, bijvoorbeeld het MARIN, om de nautische consequenties van zo'n beslissing voor het scheepvaart verkeer, in beeld te brengen. Hierbij zal de locatie specifiek onderdeel van het onderzoek dienen uit te maken. Dit omdat nautische (on)mogelijkheden voor het vaarverkeer en de directe relatie met veiligheidsaspecten, van evident belang zijn voor het scheepvaartverkeer.

Het behoeft geen betoog dat voor een toename van het vervoer over water een vaste brug een barrière zal zijn. Wij dringen er daarom nogmaals met klem op aan geen extra brug op dit traject aan te leggen.

Samenvattend:

- Ten aanzien van het vervoer over het water, dringen wij er bij u op aan, geen extra brug op dit traject aan te leggen.
- Als een brug onvermijdelijk is, te kiezen voor een beweegbare brug.
- Ten aanzien van de mogelijke locatie dringen wij er op aan te onderzoeken wat de nautische (on)mogelijkheden en de veiligheidsaspecten zijn, waar rekening mee gehouden moet worden voor het vaarverkeer.
- Voor een dergelijk onderzoek adviseren wij te kiezen voor een gerenommeerd onderzoeksbureau als bijvoorbeeld het MARIN.

Wij hopen dat u zich kunt verenigen met onze zienswijze en het belang van het vervoer over water en de nautische veiligheid van het scheepvaartverkeer onderdeel zal zijn bij uw verdere afwegingen.

Hoogachtend,

Erik L. Schultz, voorzitter
Ledengroep SchippersVereniging Schuttevaaier

Schriftelijke reactie, hoorzitting BP Parkhaven
Reclamant 67

Van: >

Verzonden: woensdag 21 december 2022 14:20

Aan: _GRIFFIE_hoorzittingen <hoorzittingenGriffie@griffie.rotterdam.nl>

CC:

Onderwerp: RE: Hoorzitting over het ontwerpbestemmingsplan Parkhaven op 10/1/2023

Geachte mevrouw Ferreira,

Dank u voor uw bericht.

Wij zullen gebruik maken van de mogelijkheid gehoord te worden tijdens de hoorzitting voor het ontwerp bestemmingsplan Parkhaven010.

Wij kunnen onszelf niet herkennen in de gebundelde samenvatting van de zienswijzen. Wij gaan ervan uit dat de raadsleden (commissieleden) onze zienswijze in samenhang kennen en daar inhoudelijke vragen over stellen. Indien dit niet het geval is verzoek ik u dit tijdig aan te geven samen met een motivering.

Ons viel op dat geen enkele zienswijze die de gevolgen voor milieu en de leefomgeving adresseerden als gegrond is verklaard. De overheid vindt zichzelf alwetend zou je hieruit kunnen opmaken. Om deze reden hebben wij nog aanvullende milieu informatie opgevraagd (zaaknummer 857582-2022), ons beroepend op het Verdrag van Aarhus. Wij gaan ervan uit dat de gevraagde informatie uiterlijk 9 januari 2023 beschikbaar is zodat de informatie door alle partijen gebruikt kan worden tijdens de hoorzitting. Indien dit niet mogelijk is verzoeken wij u de raad te adviseren de hoorzitting te verdagen, in het kader van zorgvuldigheid. Het gaat hier immers over de verplichting van het bevoegd gezag om voor een gezonde leefomgeving zorg te dragen (VN verdagen over het recht op leven), hier kan de raad niet lichtvoetig mee omgaan.

Nog een andere vraag: tussen het ter inzage leggen en het vaststellen van een bestemmingsplan zitten wettelijk 12 weken. Het ontwerp bestemmingsplan is in het voorjaar ter inzage gelegd. De vaststellingstermijn is reeds verstreken. Waar kunnen wij terugvinden dat (en op welke gronden) deze termijn voor dit bestemmingsplan is gewijzigd? Zonder duidelijke aankondiging hierover is de gevolgde procedure mogelijk niet rechtsgeldig.

Wij zien graag een bevestiging tegemoet.

Stichting Rotterdam Natuurlijk!
Voorzitter
www.rotterdamnatuurlijk.nl

Van:

Verzonden: dinsdag 27 december 2022 17:00

Aan: _GRIFFIE_hoorzittingen <hoorzittingenGriffie@griffie.rotterdam.nl>

CC:

Onderwerp: RE: Hoorzitting over het ontwerpbestemmingsplan Parkhaven op 10/1/2023

Geachte griffie,

Ik maak graag van de gelegenheid gebruik om niet alleen namens de stichting Rotterdam Natuurlijk! aanwezig te zijn, maar ook als burger.

Ik heb dezelfde vragen als ik stelde in mijn reactie namens de stichting. De meeste vragen zijn dus al beantwoord.

Is er al antwoord op de rechtsgeldigheid van de procedure aangezien er veel meer dan 12 weken zit tussen de ter inzage legging en het vaststellen?

En weet u of er de gevraagde aanvullende milieuinformatie uit WOO verzoek 857582-2022 op uiterlijk 9 januari 2023 beschikbaar is? Zoals eerder gesteld heeft SO geen enkele zienswijze over de kwaliteit van de leefomgeving een gegrond advies meegegeven. Dit is op zijn minst opvallend en een onderzoek waard, maar ook aanleiding om aanvullende milieu informatie toe te voegen aan de hoorzitting. Hebben we te maken met een alwetende overheid of worden er geitenpaadjes bewandeld? Ik heb het WOO team in cc gezet. Misschien kunnen zij direct antwoorden.

Ik zie graag uw reactie tegemoet.

Vriendelijke groeten,

Van:

Verzonden: woensdag 4 januari 2023 11:29

Aan: _GRIFFIE_hoorzittingen <hoorzittingenGriffie@griffie.rotterdam.nl>

CC:

Onderwerp: RE: Hoorzitting over het ontwerpbestemmingsplan Parkhaven op 10/1/2023

Geachte mevrouw Ferreira,

Ik heb nog een aantal vragen over de hoorzitting op 10 januari.

Referentie: <https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Agenda/Index/2b5dc26c-db72-4b76-a912-5c01684aa986>

1. Is inmiddels duidelijk of de procedure voor het vaststellen van het bestemmingsplan rechtsgeldig is? Er is een wettelijk vastgelegde termijn tussen ter inzage leggen en vaststellen van het plan. Die periode is hier ruim overschreden.
2. Klopt het dat de welstandsparagraaf nog ter inzage ligt en dat deze moet worden getoetst aan het (nog niet vastgestelde) bestemmingsplan. Wat is hier de volgorde in de procedure?
3. Klopt het dat de welstandsparagraaf is opgesteld door de ontwikkelaar? Wat is de rol van de welstandscommissie in deze procedure?
4. Is het gebruikelijk dat Stadsontwikkeling zichzelf mag controleren en zienswijzen van burgers ongegrond mag verklaren in een advies aan de raad? Dit is een situatie van de slager keurt zijn eigen vlees. In welke wet is deze procedure vastgelegd?
5. Er zijn twee zienswijzen ingediend over het ontwerpbesluit hogere waarden geluidhinder. Er wordt de suggestie gewekt dat deze ontvankelijk worden verklaard. Wat is hier de wettelijke motivatie? Tegelijkertijd worden er nog extra maatregelen aangekondigd. Het gaat hier om ernstige gevolgen voor de gezondheidsrisico's van toekomstige bewoners. Dus zorgvuldigheid heeft de hoogste prioriteit.
6. Ik heb in augustus 2022 een WOO verzoek ingediend over het aantal Rotterdammer dat wordt blootgesteld aan geluidsoverlast. Zie de antwoorden in de bijlage. Gezien de tijd die eroverheen is gegaan is het antwoord beschamend (oke, dat is mijn persoonlijke oordeel). Het aantal mag ik nog steeds zelf opzoeken in het kadaster. En de vragen worden niet beantwoord. Op welke wijze kunnen we de zorgvuldigheid van het ontwerpbesluit hogere waarden voor Parkhaven010 toetsen? Maw hoe kunnen wij controleren dat het mogelijk is om dat woningen toevoegen in een zeer geluidsintensief gebied kan leiden tot een vermindering van het aantal "geluidgehinderden" in Rotterdam? En de gezondheidsrisico's voor Rotterdammers in zijn geheel afnemen? En in welke procedure staat de afweging van de belangen beschreven?
7. Is iedereen die een zienswijze heeft ingestuurd uitgenodigd voor de hoorzitting? Hoeveel mensen hebben aangegeven bij de hoorzitting aanwezig te zijn?
8. We moeten niet vergeten dat dit bestemmingsplan voortkomt uit een commercieel belang van enkele ontwikkelaars. Het maatschappelijk belang is nooit aangetoond en zienswijzen vanuit de maatschappij worden terzijde geschoven en niet meegewogen. Zie ook [dit commentaar](#) op stadszaken.nl.
9. Ik benadruk nog een keer de vatbaarheid voor de ernstig verwijt maatstaf bij bewust onbekwaam handelen. En ook de raadsleden die "zonder last of ruggenspraak" menen te kunnen stemmen zijn zeker niet onschendbaar voor deze maatstaf indien zij bewust stemmen voor voorstellen die in strijd zijn met wet- en regelgeving. Ik hoop dat de griffie de ernst wil doorgeven aan de commissieleden.

Ik zie met belangstelling een reactie tegemoet.

Beantwoording vragen Locaties/percelen met hogere waarde geluidhinder (Parkhaven)

Vragen

1. Op welke percelen en locaties is tot een verhoogde waarde geluidhinder besloten en bekrachtigd? Het is voldoende hier alleen de geluidgevoelige gebouwen/gebieden (met name woningen) te noemen.
2. Wat is de top-3 maatregelen die de akoestische onderzoeken aanbevelen om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen?
3. Wat is de top-3 maatregelen uit deze onderzoeken om de hogere waarde zo laag mogelijk te maken?
4. Welke afwegingen (top-3) zijn gemaakt om tot een hogere waarde geluidhinder te besluiten? Het is immers erg nadelig voor de gezondheid en de leefomgeving.
5. Hoe passen deze besluiten in het streven om Rotterdam "volhoudbaar" te maken voor de volgende generaties?

Beantwoording

Algemeen

Uit de vraagstelling blijkt niet welke situatie(s) u op het oog heeft. In ons systeem is uw vraag gekoppeld aan het ontwerpbestemmingsplan Parkhaven. In de beantwoording is daarom zowel naar deze situatie verwijzen als zoveel mogelijk ook naar de situatie in Rotterdam.

1. U kunt informatie over vastgestelde hogere waarden opzoeken in de openbare registers van het kadaster voor zover het onherroepelijke besluiten betreft. Voor veel planontwikkelingen binnen Rotterdam worden hogere waardenbesluiten opgesteld aangezien op veel plekken de voorkeurswaarde wordt overschreden. De geluidsbelastingkaart geeft hierbij indicatief inzicht in de geluidsbelasting per locatie: <https://dcmr.webgispublisher.nl/Viewer.aspx?map=Website-Geluid&bookmark=ceb2b38b-eb77-4575-875e-e64a8b9e0561>

Voor de planontwikkeling Parkhaven zijn voor zover ons bekend nog geen onherroepelijke besluiten genomen.

Voor het ontwerpbestemmingsplan Parkhaven is een ontwerpbesluit hogere waarden Wgh opgesteld. Deze is te vinden via:

https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0599.BP2186Parkhaven-on01/b_NL.IMRO.0599.BP2186Parkhaven-on01_rb3.pdf

Geachte mevrouw Ferreira,

Ik wilde u en de raad op de hoogte brengen van de constatering dat het WOO-verzoek dat ik instuurde op 19 december 2022 nog niet is beantwoord. In het verzoek heb ik aangegeven tot 9 januari te wachten. Er is gisteren helaas niets binnengekomen. Wellicht kunt u de heer K. Lakerveld vragen om in persoon uitleg te komen geven.

Ik heb dit WOO verzoek gedaan omdat SO gekozen heeft voor een vormvrije MER beoordeling en tot de conclusie kwam dat een uitgebreide MER niet nodig was. Dit roept vragen op in een gebied (stad) waar geluid een hardnekkig probleem is en waar de lucht het meest vervuild is van alle steden in Nederland. En het hier een gebied betreft dat zonder omwegen gerekend mag worden als relatieve rustplek met potentie om uit te groeien tot een natuurbos of -gebied.

Ik ga dit niet inspreken, maar ik refereer wel aan dit WOO-verzoek vanavond.

U weet dat ik van mening ben dat raadsleden veel te weinig en veel te gekleurde informatie ontvangen van stadsontwikkeling. De reden dat ik dit nog rondstuur op de dag van de hoorzitting voor Parkhaven010 is een gevolg van deze handelswijze van (de bestuurders en leidinggevenden van) de diensten. Maar dat de raadsleden wel eindverantwoordelijk zijn en dus ook aansprakelijk zijn.

Met vriendelijke groeten,

Diederik van der Mast
Stichting Rotterdam Natuurlijk!
Voorzitter

www.rotterdamnatuurlijk.nl

WOO verzoek aanvullende milieu informatie bestemmingsplan Parkhaven010, 15 december 2022

Beroep op het Verdrag van Aarhus, pagina 3: artikel 4.1 en 4.2: antwoord binnen 1 maand.

Aanleiding

In antwoord op de 109 zienswijzen op het ontwerp bestemmingsplan Parkhaven010 adviseert het cluster Stadsontwikkeling bij monde van K. Lakerveld om alle zienswijzen die ingaan op de zorgen over de kwaliteit van de leefomgeving ongegrond te verklaren. Terwijl er door de gemeente is besloten geen MER uit te voeren. Om deze reden een verzoek ik om alle milieu-informatie die Stadsontwikkeling voor deze ongegrondverklaring op een voor burgers overzichtelijke wijze aan te bieden door het beantwoorden van de vragen uit dit verzoek.

Zoals de commissie MER onlangs adviseerde (over Rotterdam A-Z) ontbreekt het in Rotterdam aan toetsbare en monitorbare doelen voor de kwaliteit van de leefomgeving. In de totstandkoming van dit bestemmingsplan is daar 'goed' gebruik van gemaakt. Ook is door de gemeente besloten geen planMER uit te voeren. De belangen van de initiatiefnemers en de door de gemeente zelfopgelegde ambitie voor toevoegen van 50.000 woningen (zonder onderzoek naar milieueffecten) worden zwaar gewogen en de kwaliteit van de leefomgeving, en de zorgen hieromtrent van de Rotterdammers, mogen het doen met de 'bodem' die het wettelijk kader biedt. Deze bodem, waarbij in dit geval ALLE omgevingswaarden op of over het randje zijn, voorziet echter in een bewezen zeer ongezonde leefomgeving. Deze ontwikkeling draagt zelf bij aan de verdere verslechtering van de leefomgeving, staat ook in het plan, maar omdat het "niet in betekenende mate is" (besluit NIBM), is het kennelijk niet erg. Alleen het bevoegd gezag, de gemeenteraad dus, kan dit besluit nemen overigens ([zie de handreiking](#)), hoe kan dit besluit nu al onderdeel zijn van dit bestemmingsplan? Dit past in de trend van salamitactieken die stadsontwikkeling vaker omarmt. Ik ben benieuwd wat de commissie MER hiervan zegt.

De gemeente is, zoals is vastgelegd in het Verdrag van Aarhus gehouden aan een termijn van 4 weken voor het geven van de informatie. Doch, als antwoorden niet kunnen worden gegeven op **uiterlijk 9 januari 2023**, verzoek ik de hoorzitting voor het ontwerp-bestemmingsplan Parkhaven010 uit te stellen tot tenminste 1 week na het beschikbaar komen van de milieu-informatie die in dit verzoek gevraagd wordt. Indien gevraagde milieu informatie niet in het bezit is van de gemeente vraag ik dit zo spoedig mogelijk bekend te maken, voorzien van een motivering waarom deze informatie niet in het bezit is van de gemeente.

De vragen die wachten op antwoord:

Motivering:

1. Wat is de reden dat Stadsontwikkeling adviseert om geen enkele zorg over de kwaliteit van de leefomgeving of nadelen voor natuur en water ten gevolge van de plannen voor Parkhaven010 gegrond te verklaren?
2. Op welke punten (ten aanzien van de leefomgeving) zou een voorliggend plan anders zijn geweest indien bij de planvorming voor dit gebied vanaf 'alle opties open' participatie met burgers en organisaties had plaatsgevonden en water, bodem en natuur als sturende uitgangspunten waren gekozen?
3. Welke invloed wordt in dit kader toegekend aan de keuze van de gemeente voor het faciliteren van ontwikkelaars door middel van een unsolicited proposal?
4. Hebben de initiatiefnemers de verplichting te voldoen aan het Verdrag van Aarhus overgenomen?

- a. Zo ja, hoe hebben zij hier invulling aan gegeven? En wat vindt de gemeente van deze invulling?
 - b. Zo nee, wat heeft de gemeente gedaan zodat de planvorming voldoet aan het Verdrag van Aarhus?
- 5. Wie zat er ten tijde van het MER beoordelingsbesluit namens de gemeente Rotterdam in het bestuur van DCMR?
 - a. Was er destijds, net als nu (15-12-22), een schijn van belangenverstrengeling?

Advies over milieu informatie

- 1. Is er voor dit bestemmingsplan advies gevraagd aan de commissie MER?
 - a. Zo nee, wat is hiervan de reden?
 - b. Zo ja, wat is het advies en wat is hiervan de invloed op de ontwikkeling?
- 2. Is er voor dit bestemmingsplan juridisch, procedureel en/of inhoudelijk milieu-advies gevraagd?
 - a. Zo nee, wat is hiervan de reden?
 - b. Zo ja, bij wie? Wat is de adviesvraag? Wat is het antwoord? Hoe is dit in het plan verwerkt?

Stikstof

- 1. Hoeveel stikstof komt er tijdens de voorbereiding, logistiek, bouw, gebruik, onderhoud en sloop vrij in de totstandkoming van de ontwikkelingen die in het plan staan?
- 2. Hoeveel daarvan slaat in elke fase neer in het naastgelegen park?
- 3. Hoe lang duurt deze periode van depositie en wat is de cumulatieve hoeveelheid aan het eind van de bouw en vervolgens per jaar?
- 4. Wat zijn de gevolgen voor het park van deze depositie?
- 5. Hoe worden deze gevolgen gemitigeerd?
- 6. Wat is invloed van deze vrijkomende stikstof op de luchtkwaliteit ter plaatse, maar ook in het park? Graag per fase (voorbereiding, bouw, gebruik, onderhoud, sloop).

Geluidhinder

- 1. Hoeveel dB wordt er momenteel gemiddeld gemeten aan de tunnelzijde van de ontwikkelingen?
 - a. Op hoogtes van 1 meter, 5 meter en 10 meter hoogte;
 - b. Specificatie per gebouw.
- 2. Hoeveel van deze geluidhinder, in dB, zal via reflectie tegen de gebouwen in het park terecht komen?
 - a. Op 25 meter afstand, 100 meter afstand en 500 meter afstand
- 3. Wat zijn de gevolgen van de geluidhinder voor de gezondheid van het leven in het park?
- 4. Wat zijn de gevolgen van de geluidhinder voor de gezondheidsrisico's voor de (nieuwe) bewoners en gebruikers van het gebied?
- 5. Wat is de verwachte geluidhinder in dB voor "parkbewoners" en -gebruikers tijdens de voorbereiding en bouw?
 - a. Hoelang duurt deze geluidhinder?

Luchtkwaliteit

- 1. Wat is de gemeten luchtkwaliteit 'nu' (na covid-19) ter plaatse van de geplande ontwikkelingen?

- a. Fijnstof, stikstof en giftige stoffen
 - b. Aan de tunnelzijde
 - c. Aan de Parkhavenzijde (scheepvaart)
 - d. Gemiddeld, maar ook op een drukke dag met veel verkeer en scheepvaart
2. Graag in een toegankelijke overzichtelijke tabel, voorzien van de EU-normen én de WHO normen (die momenteel als streven gelden)
3. Wat betekent deze mate van luchtkwaliteit voor de gezondheidsrisico's van met name de toekomstige bewoners?
 - a. Hoe verhoudt zich deze betekenis t.o.v. de internationale afspraken over het recht op leven dat de overheid moet beschermen?

Hitte (klimaatverandering)

1. Wat is de gemiddelde temperatuur in het plangebied op dit moment op een zomerse hete dag?
 - a. In de schaduw onder een volwassen boom én in de zon
2. Wat is verwachte (stijging van de) temperatuur in het plangebied tijdens:
 - a. De voorbereiding
 - b. De bouw
 - c. Direct na oplevering
 - d. 5 jaar na oplevering
 - e. 10 jaar na oplevering
 - f. 30 jaar na oplevering
3. Hoe wordt de verwachte temperatuursverandering in de (verre) toekomst binnen leefbare marges gehouden?
4. Voor hoeveel bezoekers is het plangebied nu, over 5 jaar, over 10 jaar en over 30 jaar een koele zone om te bezoeken op hete dagen?

Droogte (klimaatverandering)

1. Op welke manier wordt in het plan rekening gehouden met lange periodes van droogte?
2. Wat betekent dit voor de grondwaterstand, grondwaterkwaliteit en de gevolgen daarvan op het leven in het park?
3. Wat betekent dit voor het risico op bodemdaling?

Broeikasgas CO₂

1. Er is een indirecte wettelijke verplichting om CO₂ te meten via de klimaatwet. De bebouwde omgeving is verplicht in deze wet om een zeer grote bijdrage te gaan leveren aan het terugbrengen van de uitstoot van broeikasgassen. Meten is weten, gissen is missen. Wat is de reden dat Rotterdam kiest om NIET te meten en daarmee extra risico te lopen contra-effectief te handelen?
2. Wat is de CO₂ uitstoot of opname van het plangebied:
 - a. Nu
 - b. Tijdens de voorbereiding (inclusief ophogen maaiveld) en bouw van de ontwikkeling
 - c. Tijdens gebruik van de ontwikkeling
 - d. Tijdens de sloop van de ontwikkeling

3. Hoe verhoudt deze uitstoot zich tot het CO2 budget dat Rotterdam zichzelf geeft, of zou moeten geven om op het spoor van de klimaatwet te zitten?

Gebruik door - en waarde voor inwoners

1. Voor hoeveel inwoners en woningen in Rotterdam biedt het plangebied, samen met het park een kwalitatief hoogwaardige natuurlijke en koele verblijfsruimte?
 - a. Bedoeld wordt met welke verhouding rekent de gemeente. Groenvoorzieningen per woning en/of inwoner.
2. Hoe verandert deze verhouding door de ontwikkelingen?
 - a. En wat is het tijdsverloop van de verandering?
3. Wat zou een kosten-baten analyse (WUR kan dit) van een versterking van de groen- en natuurvoorzieningen in het gebied voor de stad en haar inwoners ons aan nieuwe informatie kunnen opleveren?

Deltaprogramma

1. In welke mate houdt het bestemmingsplan rekening met strategieën en scenario's die door het nationale Deltaprogramma en Deltares zijn opgesteld?
 - a. Zo is in Rotterdam in [meerder toekomstscenario's van Deltares](#) veel ruimte nodig voor zoetwaterberging en waterwerken in verband met stijgend water vanuit zowel het achterland als de zee.
2. Wat zijn in dit bestemmingsplan de acceptabele risico's voor schade en/of onveiligheid door overstroming ten gevolge van klimaatverandering?
 - a. Hiervoor zijn geen wettelijke normen, maar communicatie en afspraken hierover zijn wel een verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.
 - b. Zie deze website: <https://klimaatadaptatienederland.nl/?ActLbl=rijnmond-drechtstede&ActItmIdt=199488>
3. Wat betekenen deze risico's voor de rechtszekerheid en veiligheid voor de toekomstige inwoners van het gebied?

Kwaliteit op langere termijn

1. Wat vindt Stadsontwikkeling zelf van de beschreven omgevingskwaliteit van het project bestemmingsplan Parkhaven010?
 - a. Waar is stadsontwikkeling het meest trots op?
 - b. Op welke manier zijn de belangen voor de natuur, water, de gezondheid van de Rotterdammers en de volhoudbaarheid van de stad Rotterdam geborgd voor de lange termijn?

INSPREKEN I.V.M ZIENSWIJZE ONTWERPBESTEMMINGPLAN PARKHAVEN

Het betreft zienswijze 72

Goedenavond dames en heren van deze subcommissie BWB.

Mijn naam is Willem den Hoed, ik ben voorzitter van de BOS (bewoners organisatie Scheepvaartkwartier).

Ik wil vanavond niet te veel ingaan op de door onze advocaat ingezonden zienswijze.

Graag wil ik wel wijzen op het feit dat er blijkbaar sinds oktober 2022 een geactualiseerd verkeersonderzoek van het bedrijf GOUDAPPEL bestaat. De inhoud van dit geactualiseerde verkeersonderzoek is ons niet bekend en navraag bij de gemeente leverde tot gisteren toe niets op o.a. mogelijk omdat de projectleider op vakantie was. Bovendien mocht Goudappel het rapport niet aan ons ter inzage geven.

Weer een bewijs van hetgeen ik vervolgens wil aankaarten.

Formeel is Rotterdam een democratische bestuurd stad!

De vraag is of er inderdaad sprake is van democratie???? Ofwel, wordt er ook maar enigszins rekening gehouden met de mening van Rotterdamse burgers.

Dit Parkhaven010 project is één van de vele voorbeelden waarbij absoluut geen participatie dan wel inspraak van bewoners is toegepast. Het plan werd gepresenteerd via de uiterst dubieuze constructie van “Unsolicited Proposal”. Vooraf is nooit onderzocht of er maatschappelijk draagvlak voor dit project bestond.

Er zijn de laatste jaren in Rotterdam meerdere beslissingen door het Rotterdams bestuur genomen zonder ook maar enig overleg of inspraak of

zonder ook maar enigszins rekening te houden met belanghebbende bewoners.

Twee recente voorbeelden naast het Parkhaven010 project:

- De brug over de Maas bij de Esch
- Het opheffen van de ook door mij frequent gebruikte pont tussen Heijplaat en Müllerpier.

Ik heb begrepen dat ook de burgemeester zich zorgen maakt over de geringe opkomst bij de gemeenteraad verkiezingen in maart 2022: slechts 38,9 procent van de kiesgerechtigden heeft gestemd.

De burgemeester wil graag weten hoe dit komt en heeft onderzoeksbureau EMMA opdracht gegeven onderzoek te doen naar de lage opkomst.

Een mooie combinatie van omstandigheden, want dit bureau heeft mij als voorzitter van een bewonersorganisatie verzocht mee te werken aan dit onderzoek.

De burgemeester had geld kunnen besparen en mij persoonlijk kunnen benaderen, dan was hij goedkoper en sneller geadviseerd!

De hiervoor genoemde voorbeelden spreken voor zich: de wethouders nemen allerlei beslissingen die tegen het belang van veel belanghebbenden(dus veel Rotterdammers) ingaan en de raadsleden hebben geen toestemming, laat staan durf om tegen hun partijstandpunt in te gaan!

Nieuwe wethouders die aanvankelijk in de oppositie zaten beloofden van allerlei moois, maar eenmaal hun geambieerde wethouders positie bereikt, zijn ze al die fraaie beloftes vergeten.

Een mooi voorbeeld is mevrouw Chantal Zeegers die het project Parkhaven010 in haar portefeuille heeft: In een boeiend stuk in de NRC van 28 oktober 2021 met de kop:

HEROVER DE OPENBARE RUIMTE VOOR EEN GROENERE STAD

stelt Mevrouw Zeegers : MAAK ALLES GROEN EN bedenk dan waar je echt ruimte nodig hebt voor fietsers, voetgangers, hulpdiensten en terras.

Ik citeer een aantal opmerkingen uit dit NRC interview die te maken hebben met Parkhaven010 “Lange Parken en groene zones. Parken zijn cruciaal voor het vasthouden van water en voorkomen van hitte stress. Denken we in kansen dan droom ik over een met bomen beplante Erasmusbrug. Waarom wordt er opnieuw een weg aangelegd op de G.J. de Jonghweg, langs de Coolhaven?”

Nou mevrouw Zeegers, en ook u raadsleden: het is veel simpeler: cancel de bebouwing van de Parkhaven, dat geeft al een winst van 4,6 hectare groen.

Stop ook het bebouwen van de Lloydpier, waar volgens plan ook de laatste restjes groen gaan verdwijnen en waar straks ook geen plek meer is voor de jaarlijkse kermis: veel Rotterdammers zullen u dankbaar zijn: maar niet heus!!

Waar blijft de jaarlijkse PARADE?????

Al het groen en alle leuke dingen voor de huidige Rotterdammers worden de nek omgedraaid. Zoals de voorganger van Chantal, wethouder Kurvers al zei: BOUWEN BOUWEN BOUWEN.

Overigens was Bas Kurvers heel wat makkelijker benaderbaar dan onze lieve Chantal die eind september ook nog altijd geen contact had gehad met haar projectleider voor Parkhaven010.

Het lijkt mij dat de lage verkiezingsopkomst met hetgeen ik u verteld heb wel te verklaren is: als wij als burgers zo behandeld worden en u als raadsleden zo gehoorzaam bent aan uw wethouders dan heeft stemmen geen enkele zin.

Burgemeester Aboutaleb verzuchtte na de verkiezingen: “Je kunt niet zeggen dat de politieke partijen onzichtbaar zijn geweest: De hele stad hangt vol met posters”: Zo een opmerking pleit niet voor het intelligentieniveau van de heer Aboutaleb, alsof posters wel naar ons luisteren!

Uit onderzoek van de sociologen Custers en Noordzij blijkt dat slechts 41% vertrouwen in de lokale overheid heeft: met alle feiten die ik tot nu toe genoemd heb zal dit vertrouwen in de overheid alleen maar afnemen

Nog even over het ontwerpbestemmingsplan Parkhaven010: de resultaten van het verkeersonderzoek zijn onbegrijpelijk en chaotisch en bovendien tussentijds en zonder ons daarin te kennen totaal veranderd. De welstandsparagraaf is taalkundig een totaal onleesbaar wangedrocht.

De bewoners van het Scheepvaartkwartier, die ik als voorzitter van de BOS vertegenwoordig en die toch redelijk intelligent zijn, vinden het niet te begrijpen dat een officiële instantie dit soort rapporten aan zijn burgers durft te presenteren.

Willem den Hoed

Subcommissie bestemmingsplannen
Commissie Bouwen, Wonen en buitenruimte
10-01-2023, Suze Groenewegzaal, Stadhuis
Rotterdam

Geachte leden van de commissie, dank voor de tijd die ik heb gekregen om de door ons ingediende zienswijze extra te verduidelijken. Ik spreek hier als bewoner en ondernemer in de Parkhaven, ik spreek namens de Rotterdam Leisure Group, in uw stukken word ik reclamant 75 genoemd.

Sinds 1997 onderneem ik in de Parkhaven, in 2022 vierden we met onze pannenkoekenboot ons 25-jarig jubileum. Nee ik heb geen pannenkoeken meegenomen, maar voor het dramatische effect was dat misschien wel goed geweest. Onze zienswijze is duidelijk, toch wil ik u graag met een ontwikkeling meenemen die in het project wellicht niet duidelijk naar voren komt.

Voorafgaande aan de woningbouw zal de Parkhavenkade onderhouden moeten worden. De eerste gesprekken hierover dateren 2 jaar terug, de projectleider namens de gemeente was toen dezelfde projectleider die de gesprekken met mij voerde over de woningbouw. Voor mij is het project kadeonderhoud onlosmakelijk verbonden met de woningbouw.

Pas na het laatste gesprek werd mij duidelijk dat de kade niet alleen onderhouden wordt, maar eigenlijk compleet vernieuwd wordt, hiermee wordt de Parkhaven zelf met 6,5 gedempt. Dit werd mij duidelijk door de later verstrekte tekening. Over deze demping is tijdens de gesprekken niet gesproken. Op 13 juni jongstleden heb ik hierover nautisch bezwaar gemaakt, zie bijlage. Op dit bezwaar is tot aan de dag van vandaag inhoudelijk geen reactie gekomen, naar de reden hiervan kan ik slechts gissen. Mijn vermoeden is dat de 6,5 meter nodig is voor de realisatie van de woningen. Hiermee komt de planologische puzzel van de Parkhaven voor ons in gevaar. Ik wil u vragen hier uzelf inhoudelijk van op de hoogte te laten stellen en kritische vragen stelt, zodat mijn onderneming niet in gevaar komt of beperkt wordt.

Als laatste kan ik niet genoeg benadrukken dat met de realisatie van de woningen en de daarmee nieuwe bewoners van de Parkhaven, gepaard zal gaan met veel gedoe. Op dit moment recreëren er jaarlijks bijna 1 miljoen binnen- en buitenlandse toeristen in en rondom onze attracties in de Parkhaven. Niet alleen die van de Rotterdam Leisure Group, maar ook die van mijn collega-ondernemers. Het bestemmingsplan geeft niet genoeg duidelijkheid over deze toeristen hotspot. De problemen die komen zijn voor de ondernemers en de bewoners. Ik voorzie een toekomst met Amsterdamse taferelen, waar toeristen voortdurend het onderwerp zijn van irritatie van huidige bewoners. Met als uiteindelijke uitkomst dat de ondernemers in het gedrang komen. Ik wil u vragen om goed te overwegen of dit is wat we willen in deze groenstrook waar in het midden de Euromast pronkt.

Als laatste wil vanaf deze plek de ingediende motie van D66: Levendigheid in de Parkhaven aanhalen, wat mij betreft zijn de in deze motie genoemde adviezen voor ons belangrijk handvaten, ik noem ze nog even;

- Bij de verdere ontwikkeling van de Parkhavenstrook de (toeristische)ondernemers expliciet te betrekken bij het omgevingsmanagement en hier bijvoorbeeld een speciale klankbordgroep voor op te richten zodat gedurende de bouw en daarna iedereen goed op de hoogte is en kan bijdragen aan het verbeteren van de uitwerking van het Masterplan;
- In het omgevingsmanagement ook aandacht te besteden aan de bereikbaarheid van ondernemers gedurende en na de bouw;
- Ook de horeca uit dit gebied hier expliciet bij te betrekken;
- De ontwikkelaars erop aan te spreken dat zij toekomstige bewoners actief informeren over het toeristische karakter van de Parkhaven; Hierover te rapporteren aan de raad;

Dank voor uw aandacht en die in het bijzonder aan de voorzitter en succes met alle overwegingen en het afwegen van de belangen.

Hoogachtend,

Christoffel Wielders
Directeur Rotterdam Leisure Group

Christoffel Wielders

Fwd: Kade herstel Parkhaven

1 bericht

Christoffel Wielders <>

14 juni 2022 om 10:13

Aan: "

Cc: "

Bcc: >

Beste J,

Hieronder ter info onze nautische bezwaren verzonden naar de havenmeester.

Met vriendelijke groet, Kind regards,

Christoffel Wielders

Rotterdam Leisure Group

----- Forwarded message -----

Van: **Christoffel Wielders** <

Date: ma 13 jun. 2022 om 12:19

Subject: Kade herstel Parkhaven

To: HCC >

Beste havenmeester,

Middels deze e-mail wil ik u informeren over de consequenties die horen bij de plannen voor de renovatie en het kadeherstel van de Parkhaven. Ik maak mij ernstige zorgen over deze consequenties en leg deze dan graag aan u als havenmeester voor. De plannen van de gemeente Rotterdam zijn om deze renovatie in kwartaal 1 van 2023 te starten.

Mijn onderneming is gevestigd op de Parkhaven en hier zijn de Pannenkoekenboot, mps. Liza en het schip De Zwarte Zwaan gevestigd. De plannen zijn om de kade met vijf meter te verbreden, waardoor er minder ruimte in de haven overblijft.

Sinds jaar en dag is bekend dat er niet afgemeerd mag worden langsijde van De Zwarte Zwaan. Dit beperkt namelijk de doorvaart naar de kleine sluis. Dit verbod is aangegeven in onze ligplaatsovereenkomst. Echter, wanneer de kade met 5 meter verbreed wordt, is er een beperking voor de doorvaart naar de kleine sluis.

De Pannenkoekenboot ligt hoog op het water en heeft weinig diepgang. Als er 5 meter minder ruimte overblijft in

de haven, zal bij veel wind zal het risico ontstaan dat de Pannenkoekenboot de palen raakt bij het aan- en afmeren. Dit met alle gevolgen van dien.

Daarnaast zal ook de Ameland geen mogelijkheid meer hebben om voorbij de Zwarte Zwaan te varen. De Ameland ligt afgemeerd in de hoek tegen de sluis. Ook zal er te weinig marge zijn voor overig scheepsverkeer om de kleine sluis te bereiken. Dit zal schade aan de afgemeerde veroorzaken en ongelukken met klein scheepvaartverkeer.

Gemeente geeft aan dat het havenbedrijf akkoord is met deze verbreding en hiernaar onderzoek heeft gedaan, echter zijn wij in dit traject nooit benaderd door het havenbedrijf. Met onze schepen meren we ongeveer 5000 keer per jaar af en aan.

Met vriendelijke groet, Kind regards,

Christoffel Wielders

Rotterdam Leisure Group

rotterdamleisuregroup

--
Met vriendelijke groet, Kind regards,
Christoffel WieldersRotterdam Leisure Group

Inline afbeelding

Virusvrij. www.avg.com

GEMEENTERAAD
Vergadering van
18 FEB. 2021
AANGENOMEN

Motie: Levendigheid in de Parkhaven

De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 18 februari 2021 ter bespreking van het Masterplan Parkhaven.

Constateernde dat:

- Steeds meer mensen in Rotterdam willen wonen, maar het tekort aan woningen in onze stad nog altijd groot is;
- In het coalitieakkoord "Nieuwe Energie Voor Rotterdam" het voornemen is uitgesproken om gedurende deze coalitieperiode 18.000 woningen bij te bouwen;
- Het college met het Masterplan Parkhaven verregaande plannen heeft om circa. 630 woningen te realiseren op de Parkhavenstrook;
- De Parkhaven, met attracties zoals o.a. de Euromast, Splashtours en de Pannenkoekenboot een toeristische trekpleister in de stad, waar naar schatting zo'n één miljoen toeristen per jaar komen;
- Verschillende ondernemers uit de Parkhaven zorgen hebben over hoe de functies "wonen" en "toerisme" harmonieus samen kunnen gaan in de nieuwe Parkhaven.

Overwegende dat:

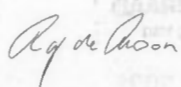
- Het college in het Masterplan Parkhaven schrijft dat het gebied een "recreatieve en toeristische verrijking" voor de stad wordt;
- Het voor D66 van groot belang is dat de plek van de huidige ondernemers in de Parkhaven geborgd blijft en ook dat toekomstige bewoners van de Parkhaven weten dat dit een gebied is met veel toerisme;
- Door bij de uitwerking van het Masterplan de ondernemers goed te betrekken er geen goede samenhang tussen wonen en toerisme ontstaat.

Verzoekt het college:

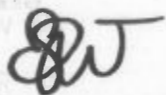
- Bij de verdere ontwikkeling van de Parkhavenstrook de (toeristische) ondernemers expliciet te betrekken bij het omgevingsmanagement en hier bijvoorbeeld een speciale klankbordgroep voor op te richten zodat gedurende de bouw en daarna iedereen goed op de hoogte is en kan bijdragen aan het verbeteren van de uitwerking van het Masterplan;
- In het omgevingsmanagement ook aandacht te besteden aan de bereikbaarheid van ondernemers gedurende en na de bouw;
- Ook de horeca uit dit gebied hier expliciet bij te betrekken;
- De ontwikkelaars er op aan te spreken dat zij toekomstige bewoners actief informeren over het toeristische karakter van de Parkhaven;
- Hierover te rapporteren aan de raad;

En gaat over tot de orde van de dag.

Tegen: Spijpoord,
PvV.

Robin de Roon
D66 Rotterdam

Elene Walgenbach
D66 Rotterdam

-Betoog.

Hoorzitting - 10 januari 2023.

-Suze Groenweg-zaal

Geachte commissieleden en toehoorders.

Mijn naam is Johan Pieterse, geschoold in ruimtelijke vormgeving en voel me al 70 jaar met deze stad verbonden.

Ik spreek als privé persoon maar hoop een stem van de 'gewone Rotterdammer' te zijn. Hoop ookdat mijn visie een alternatief voor het plangebied is.

Belangrijke thema's zijn:

- *Het Park.*
- *Invulling openbare ruimte.*
- *Historische waarde.*

- **Het Park.**

- Belangrijk kenmerk is:

De zichtlijnen die als effect hebben dat het park groter lijkt > doorloopt.

> Met nieuwbouw zullen de zichtlijnen doodlopen op de **zwarte schaduwzijde** van de nieuwbouw.

> Het concept van Zocher 'de zichtlijnen' zal met nieuwbouw verloren gaan !

- **Belangrijk is;** *dat niet alleen **die** zichtlijnen tot staan gebracht worden maar ook de zichtlijnen vanuit de **Woon**-torens –Stad en Zuid, en vanaf de zuidoever.*

- *De nieuwbouw zal als een versteende muur ervaren worden, het park inperken.*

- Het park is **nu** de centrale plaats waar mensen kunnen genieten.

> *De nieuwbouw zal naar schatting vijftien honderd mensen gaan huisvesten.*

Mijn vrees is dat het bewonersdruk groot zal zijn. Invloed op het aantal festivals, en de decibellen in te perken.

- **Invulling openbare ruimte.**

Ik begrijp de wens om 650 woningen aan de stad toe te voegen:

- **Als** *dat zorgvuldig zou gebeuren zou ik geen bezwaar maken.*

Suggestie; Focus op de 2de Katendrechtse haven die wacht op 1000 woningen...

Geachte commissie; de stad karig bedeed is met openbaar toegankelijk groen.

- Naast het **Zuider**park en Kralingse**bos** is de Parkendriehoek een klein pareltje centraal in de stad waar men in het groen kan wandelen -of een stadsfeest.

- *Ik pleit voor uitbreiding van het park naar de havenkades toe.*

Dus de 4 hectaren van het plangebied *plus* 2 hectaren Parkhaven bij het park te betrekken **zodat** het gebied als eenheid gebruikt kan worden.

- *Met andere woorden; Deze 2 verwaarloosde -6 ha. openbaar groen / verblijfsruimte -toe te voegen ! Zonder groot winstoogmerk !*

Mogelijk:

- Een mooie loopbrug vanuit het park naar de Euromast en parkeergarage.
- Tussen de Euromast en Filtergebouw volop ruimte geven aan recreatie, dagtoerisme -Euromast of Boottochtjes én **Δ-hoek-Veer naar Zuid.**
- De Bult –Parkhaven- tot een 'echte' heuvel uitbreiden naar de kade, wandelgebied toevoegen in een autoluwe omgeving; om stad, park en rivier te ervaren.

Ergo: Het parkgebied uitbreiden met 6 hectaren verblijfsruimte tot ca. 30 ha !

Welke stad ter wereld heeft deze kans ? Een maagdelijk gebied dat ingezaaid kan worden met historisch besef, ruimte laat voor Flora & Fauna, 4-seizoen beleving.

- **Historische waarde:**

Ik hoop duidelijk te maken dat het vraagstuk over verleden –heden **en de toekomst–Visie-** van de stad gaat.

Is het plangebied bedoeld 'om daar nieuwbouw te zetten' ? En zo 4 hectaren verwaarloost gebied op te offeren aan het genot van enkele 'Welhebbende' ?

Of is hier de uitgelezen kans om op een ingetogen manier aan iedereen te laten zien dat het ernst is met milieu aspecten. Autoluw –Openbaar Groen ?

Het gebied ontstond in 1300. *In 1852 besloot de gemeenteraad dat het parkgebied vrij toegankelijk is voor de 'gewone Rotterdammer' !*

- Inmiddels is het park omringt door cultureel 'Rijks' erfgoed waar de geplande nieuwbouw in het geheel niet op aansluit –*uit het zicht neemt –ontkent.*

Mijn hoop is dat de parkendriehoek voltooid wordt, zoals B & W in de jaren '80 voor ogen had. Ik vernam dat er een 'Parkdirecteur' van het Zochers Park benoemt is. Haar taak is de cultureel-historische waarde van Zocher te bewaken, –*ook de zichtlijnen ?*

Helaas, haar takenparket omvat -alleen het Zochers Park. De cultureel-historische waarde strekt zich over de grens van haar werkgebied ! –Park bij de Euromast ?

- Gaat dit vraagstuk over 4 hectaren verwaarloosd gebied die voor investeerders klaar ligt en ogenschijnlijk een makkelijke invulling aan het gebied geeft ?
- *Of gaat het om openbaar toegankelijke publieke ruimte én behoud van zichtlijnen / ruimtelijk gebruik en beleving vanuit het park en de stad.*

Laat mijn wens tot u doordringen ! Benoem dit gebied 'Het Land van Hoboken.'

U kunt raadsstukken vinden onder **11** gebiedsnamen: 1-Parkendriehoek.

2 -Groene wig. 3- Zochers park. #-1- **Enz.** -**Als nr. 12:** -VNG besluiten en visie over handhaving -openbare orde in het park.

-*Vermoet dat het park bestempeld is als doorganggebied ?*

Zou het helpen om in de besluitvorming, de Parendriehoek als eenheid te bezien -te benoemen als 'Het Land van Hoboken' ? > Stadsmonument.

Ook voor toeristische doeleinde. *Daar begint de dagtocht en kennismaking met Rotterdam.*

Paul Meurs heeft het Hoboken-gebied op verzoek van B & W geanalyseerd:
2008 -Hoboken 'Cultuurhistorische Analyse; # -2-

- **In aanbevelingen:**

> *-Het gebied heeft de potentie om een belangrijke, herkenbaar en dienstbaar gebied voor Rotterdam te blijven ! (Zeer gedegen en nog steeds actueel !)*

Geachte toehoorders;

Mijn streven is niet 'de nieuwbouw' tegen te houden, maar de Historische waarde van het gebied te behouden., inclusief de zichtlijnen !

> **HET ROTTERDAMSE ERFGOED !**

De gebiedsgeschiedenis die 'het land van Hoboken' heeft; zichtbaar maken.

Ook de zwarte kant van Anthony Hoboken toelichten.

Hij is bepalend geweest voor de ontwikkeling van Rotterdam !

Dat kunnen we niet onder het karpet wegmoffelen !

Rotterdam heeft weinig plaatsen van voor 1940, zou 'het land van Hoboken' dit manco kunnen vullen ?

Bedenk dat 'Het land van Hoboken' -een zichtbaar artefact uit het verleden is dat nu nog aan komende generaties /bezoekers, inzichtelijk gemaakt kan worden en zo tussen Verleden –Heden en –Toekomst een verband kunnen leggen als een fysiek tastbare ruimtelijke evaring. ALZO; Cultuur Historisch erfgoed / Stadsgeschiedenis zichtbaar in publieke openbare groene ruimte.

- *Naar mijn mening zou de gemeenteraadraadsvergadering in februari, -niet alleen- over 4 ha plangebied, maar over stadstoekomst-Visie moeten gaan !*
Hoe we de stad doorgeven.

Tot slot, geachte commissie, **ik hoop dat u het** -ontwerpbestemmingsplan Parkhaven **negatief gaat beoordelen.**

Kies voor ruimtelijke ervaring/welbevinden, **niet voor stenen !**

Dank voor uw aandacht !

-1-

> 4- Park bij de Euromast. 5 -Het Park. 6 -Muizenpolder. 7 -Het nieuwe Werk.
8 -Parkenknop. 9 -Tuin Schoonoord. 10 -Scheepvaartkwartier. en > 11-Hoboken.

-2-

> *'Doel van het onderzoek is om inzichtelijk te maken welke cultuurhistorische waarden er in het gebied aanwezig zijn en hoe deze kunnen bijdragen aan de toekomstige kwaliteit van de stad.*

Vooruitlopend op de hoorzitting geef ik bijgaand een beknopt overzicht van de onderwerpen dit ik wil behandelen. Deze zijn in de volgorde waarin ik deze wil bespreken (rekening houdend met het feit dat er niet genoeg tijd is om alle onderwerpen toe te lichten, zijn de belangrijkste onderwerpen bovenaan geplaatst).

Onderwerpen:

1. Verkeersopstoppen/wijk onbereikbaar
2. Didam arrest: heeft er een openbare aanbesteding plaatsgevonden?
3. Bezoning van het Park. Heeft er een bezonningsonderzoek plaatsgevonden?

Als toelichting bij punt 1 (verkeersopstoppen/wijk onbereikbaar) wil ik graag de bijgevoegde video en foto tonen.

De video is gemaakt op een willekeurige doordeweekse dag rond 15:00 uur, en de foto op diezelfde doordeweekse dag rond 18:00 uur.

Alvast hartelijk dank en tot morgen.

Met vriendelijke groet,

Tomek Synowiecki

Geachte leden,

Voor ik inga op mijn specifieke situatie en wat mij heeft doen besluiten om een zienswijze in te dienen wil ik enkele algemene opmerkingen maken.

Algemeen

De gemeente heeft als doel om meer aantrekkelijke woonmilieus te realiseren. Zij wil dit doen door de toenemende woningvraag van huishoudens met een modaal of hoger inkomen, sociale stijgers en young potentials te accommoderen. Dit impliceert dat er een toenemende groep Rotterdammers is met een modaal of hoger inkomen, sociale stijgers en young potentials.

Als we kijken naar de cijfers over de migratiestromen in en uit Rotterdam, maar ook breder in de Randstad, dan zien we dat al jaren meer Nederlanders de Randstad verlaten dan dat erbij komen. Er is desondanks wel een toenemend aantal inwoners. Maar dit komt doordat er meer mensen vanuit buiten de EU en vanuit binnen de EU naar Rotterdam toe komen. Dit is een trend die zich al sinds de mid-jaren 90 vertoont. Dit betreft dus met name vluchtelingen, arbeidsmigranten en studenten. Ook als we alleen kijken naar Nederlanders die meer naar Rotterdam toekomen dan vertrekken zien we alleen een toename onder studenten.

Samenvattend: er zijn, en komen, meer vluchtelingen, arbeidsmigranten en studenten naar Rotterdam toe. Voor al deze mensen zijn deze woningen ongeschikt. In 50 procent van de woningen gaat het om het hogere of het dure segment. Voor 30 procent gaat het om zogenaamde middensegment. Het middensegment is ook onbetaalbaar voor deze groepen. Slechts 20 procent van de woningen voldoet aan de vraag. De overige 80 procent niet.

Hieruit kan geconcludeerd worden dat dit plan niet aansluit bij de behoefte die bestaat in Rotterdam. Welk probleem wordt met dit plan dan opgelost? En als het niet aansluit bij de vraag, zal het dan leiden tot leegstand?

Leegstand is voor vele Rotterdammers nu al zichtbaar. Er wordt enorm veel bijgebouwd, in de illusie dat dit ervoor zal zorgen dat het woningtekort zal afnemen. Maar vele van de nieuwe gebouwen, maar ook van veel bestaande gebouwen, blijven leeg achter. Ik heb een aantal jaar aan de Boompjes gewoond en ik kan u aangeven dat 1/3^e tot een helft van de drie gebouwen leeg staat.

Tot slot merk ik op dat het plan niet in lijn is met het Rotterdamse coalitieakkoord voor wat betreft de segmentering van woningen.

Specifiek

In de onderbouwing van het bestemmingsplan wordt het volgende gesteld: De herontwikkeling van het plangebied leidt niet tot aanpassingen aan de in de omgeving aanwezige gemeentelijke en/of Rijksmonumenten. In de onderbouwing is ingegaan op de Rijksmonumenten in het gebied maar is geen rekening gehouden met te verwachten monumenten, terwijl dit wel vereist is volgens het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 5, onderdeel a). Zo wordt ook het zicht op de Erasmusbrug vanuit de Mullerpier ontnomen. Hoe wordt hier rekening mee gehouden? Het lijkt mij dat we het erover eens kunnen zijn dat de Erasmusbrug een monument zal worden.

Voor mij persoonlijk wordt het zicht op het Park ontnomen, ook dit is een Rijksmonument. De reactie hierop en de bijbehorende onderbouwing vind ik subjectief. In de reactie wordt de jurisprudentie aangehaald, waaruit blijkt dat er geen recht op vrij uitzicht bestaat. Hier wordt te gemakkelijk voorbij gegaan aan het woongenot dat mensen ervaren van zicht op groen. Het geeft een gevoel van vrijheid in plaats van beklemmendheid. Juist in Rotterdam is dit iets wat we moeten koesteren. En met dit plan wordt het helaas weggegooid. Dan vind ik het te makkelijk om in de reactie enkel in te gaan op jurisprudentie en niet het belang daadwerkelijk af te wegen van de ene kant de behoefte om te bouwen en het woongenot en het gevoel van vrijheid dat mensen ervaren. Dat heeft een behoorlijke waarde.

Conclusie

Zoals eerder benoemd is een eenvoudigere oplossing mogelijk. Het woningtekort is geen natuurverschijnsel, we kunnen het oplossen. Als we het willen oplossen moeten we wel kijken naar

welke mensen hier naartoe komen en welke woningen daarvoor passend zijn. Alleen dan wordt het woningtekort ook opgelost, als dat niet op elkaar aansluit blijft het woningtekort net zo groot als nu en gaat er veel tijd, moeite en geld in projecten die geen probleem oplossen.

De grootste woningvoorraad is de bestaande voorraad, daar is ook de grootste winst te behalen. Kijk naar de leegstaande woningen en je hebt zo 650 woningen gevonden waar je mensen in kunt huisvesten. Is het makkelijk? Dat niet. Maar het is makkelijker en rechtvaardiger dan dit plan.

Beste raadsleden,

Hartelijk dank voor de uitnodiging voor de hoorzitting. Helaas kan ik vanavond niet aanwezig zijn, maar na het lezen van de beschikbare stukken wil ik u nog het volgende meegeven ter overweging van het bestemmingsplan Parkhaven.

Vraagt u uzelf af of de raad wel kan instemmen met het besluit dat zoals dit is voorgelegd. De vorige raad heeft ingestemd dat - onder de juiste voorwaarden - er gebouwd kan worden op deze locatie. Het is nog wel de vraag of er voldaan is aan de door u zelf opgelegde voorwaarden voor de financiële haalbaarheid. Uit het raadsvoorstel over de grondexploitatie blijkt niet zo veel. Ondanks het gebruik van veel woorden is het een vrij nietszeggend stuk. Nergens wordt toegelicht of onderbouwd welke variabelen zijn gebruikt voor de berekeningen. Waar blijkt uit dat de opbrengst wordt gehaald? Daarbij is een batig saldo van € 40.000 NCW gezien de omvang van de exploitatie een druppel op een gloeiende plaat. Ook is niet duidelijk wat de financiële gevolgen van een aantal onzekere factoren zoals inflatie (over 2022 was die 10%) en vertragingen zijn. Wat is het effect van jaarlijks € 400.000 in mindering op de gemeentelijke middelen nu de openbare parkeerplaatsen niet meer openbaar terrein worden? Dit soort zaken wordt onvoldoende toegelicht in de beschikbare stukken, terwijl deze wel degelijk grote financiële consequenties hebben.

Wat ik vind van de huidige plannen op deze locatie, heb ik eerder vrij uitgebreid toegelicht in mijn zienswijze. Ik wil u graag meegeven, bedenkt u zich alstublieft goed of dit wel de juiste manier van toekomstbestendige woningbouw is op zo'n cultuurhistorische locatie. Er is vast een andere manier om daar in de omgeving wel passend te bouwen en hoogwaardige woningen te creëren, voor allerlei doelgroepen. U bouwt voor toekomstige generaties, niet alleen voor onszelf.

Ik wens u veel wijsheid toe bij het nemen van een goed besluit.

Met vriendelijke groet,